

DIAGNOZA OSÓB BEZROBOTNYCH W ZAKRESIE ICH SY- TUACJI ZAWODOWEJ, Z UWZGLĘDNIENIEM ANALIZY POTRZEB LOKALNEGO RYNKU PRACY

Raport końcowy

www.biostat.com.pl

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Krajeńskich
Al. Wolności 39
66-500 Strzelce Krajeńskie

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Zespół badawczy:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Ewa Tkocz-Piszczyk – członek zespołu badawczego
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczyk – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
Grażyna Gocel – członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

marzec-kwiecień 2017 r.

Spis treści

Wprowadzenie	4
Nota metodologiczna	6
Wyniki analizy danych zastanych.....	8
Kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, kompetencje i umiejętności praktyczne bezrobotnych	31
Problemy zawodowe i inne przeszkody utrudniające bezrobotnym podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy	35
Potrzeby i oczekiwania bezrobotnych w zakresie aktywizacji zawodowej oraz przeciwwskazania do wykonywania pracy na danym stanowisku.....	40
Kondycja lokalnych przedsiębiorstw i zapotrzebowanie na pracowników	47
Skala zainteresowania uczestnictwem pracodawców w planowanym programie specjalnym	53
Podsumowanie	56
Spis wykresów i tabel	58

Wprowadzenie

Niniejsza diagnoza osób bezrobotnych w zakresie ich sytuacji zawodowej, z uwzględnieniem analizy potrzeb lokalnego rynku pracy, poprzedza opracowanie programu specjalnego. Diagnoza przeprowadzona została zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych.

Diagnoza została zrealizowana w dwóch etapach rozdzielonych analizą zgromadzonego materiału. Etap pierwszy ograniczony został do szczegółowej analizy danych zastanych. W tym celu z pomocą pracowników Powiatowego Urzędu Pracy zgromadzono szeroki materiał źródłowy, na który składały się ogólnodostępne statystyki publiczne, wyniki dotychczasowych badań (np. dotyczących Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych) oraz dane i statystyki wewnętrzne przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy. Analiza zebranych danych pozwoliła na określenie głównych wytycznych dla badań ilościowych zrealizowanych wśród osób bezrobotnych i pracodawców. Dzięki pierwszemu etapowi badania możliwe okazało się m.in. wstępne wytypowanie szerokiej grupy osób bezrobotnych predestynowanych do udziału w programie specjalnym oraz wskazanie kilku branż pracodawców prawdopodobnie szczególnie zainteresowanych udziałem w aktywizacji i zatrudnieniu osób bezrobotnych. Dzięki efektywnej współpracy badaczy i pracowników Powiatowego Urzędu Pracy, selekcionując osoby bezrobotne włączone do badania ilościowego, zadbano o to, aby wśród respondentów znalazły się osoby przypisane do III profilu wsparcia, w tym w zdecydowanej większości osoby, wobec których dotychczasowe formy wsparcia nie przyniosły oczekiwanych rezultatów.

Diagnoza wyselekcjonowanej grupy bezrobotnych pozwoliła przede wszystkim na ustalenie:

- 1) kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, kompetencji i umiejętności praktycznych;
- 2) przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku;
- 3) problemu zawodowego i innych przeszkód utrudniających podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy;
- 4) potrzeb i oczekiwań w zakresie aktywizacji zawodowej.

Badanie pracodawców pomogło natomiast w ustaleniu:

- 1) kondycji lokalnych firm i faktycznego zapotrzebowania na konkretnych pracowników;
- 2) skali zainteresowania uczestnictwem w projektowanym programie specjalnym;
- 3) branż i konkretnych pracodawców gwarantujących zatrudnienie uczestników programu specjalnego.

Badanie zrealizowano w marcu i kwietniu 2017 r. Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Krajeńskich. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT.

Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku badania i dokonanych analiz.

Nota metodologiczna

Na proces badawczy składały się następujące etapy realizacji projektu:

- Opracowanie metodologii badawczej,
- Analiza danych zastanych;
- Opracowanie narzędzi badawczych, dobór próby, realizacja terenowej fazy badania;
- Digitalizacja pozyskanego materiału empirycznego;
- Opracowanie raportu statystycznego;
- Opracowanie raportu końcowego.

Informacje na temat założonego zakresu badawczego uzyskano dzięki zastosowaniu narzędzi badawczych (badania ilościowe z osobami bezrobotnymi i pracodawcami). Narzędzia zostały opracowane przez Wykonawcę badania, odrębnie dla każdej z badanych grup. Zagadnienia stanowiące ich treść zostały skonstruowane w oparciu o wytyczne pochodzące z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych oraz w oparciu o wyniki analizy danych zastanych. Narzędzia składały się łącznie z:

- 30 pytań (badanie ilościowe – bezrobotni),
- 13 pytań (badanie ilościowe – pracodawcy),

Narzędzia zawierały przede wszystkim pytania odnoszące się do tematu badania, a także pytania metryczne. Zostały one zatwierdzone przez Zamawiającego na etapie konsultacji projektowych. Ponadto, dla celów pierwszego etapu diagnozy zastosowano metodę analizy danych zastanych. Analizie tej poddano między innymi następujące dane:

- dane pozyskane z rejestru PUP,
- dane pochodzące z dotychczasowych badań,
- dokumenty statystyki publicznej dostępne w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- dane dostępne na stronach internetowych instytucji publicznych (web research).

Wielkość prób badawczych wyniosła:

- 156 bezrobotnych dobranych do badania ilościowego w sposób celowy z uwzględnieniem cech wyodrębnionych na etapie analizy danych zastanych,
- 75 pracodawców dobranych do badania ilościowego w sposób kwotowy z uwzględnieniem podziału branżowego.

W celu potwierdzenia istotności statystycznej dotyczącej zależności najważniejszych zmiennych, podczas analizy wyników badania zastosowano test Chi-kwadrat. Jest to najczęściej stosowany test istotności. Za

jego pomocą możliwe jest ustalenie czy istnieje związek między dwoma cechami niemierzalnymi (jakościowymi) lub pomiędzy cechą jakościową o niezbyt znacznej liczbie kategorii. Z pomocą testu sprawdza się następujące hipotezy:

H0 - cechy X i Y są niezależne

H1 - cechy X i Y są zależne.

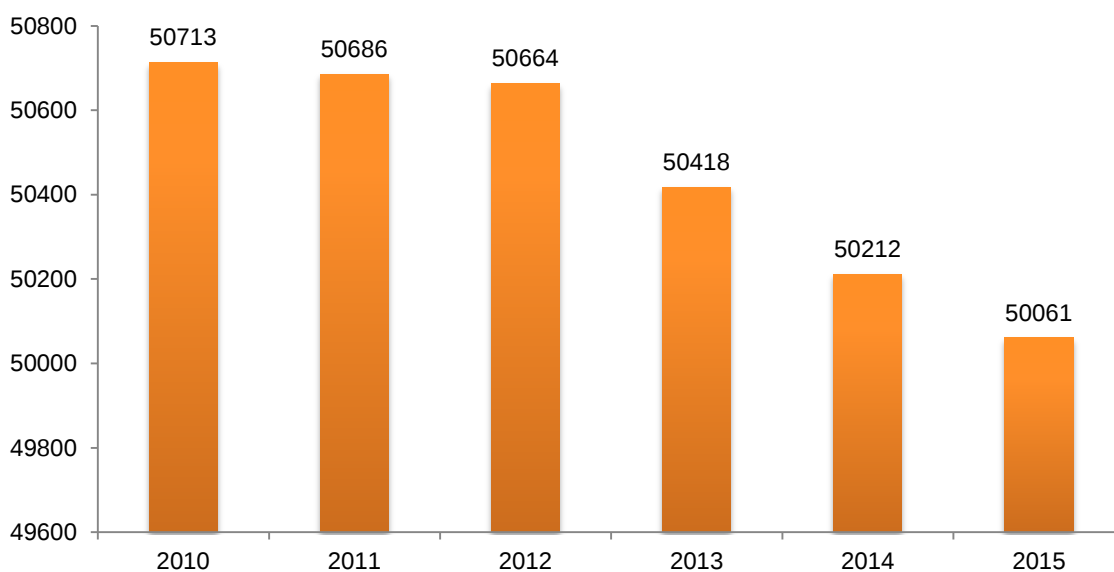
Podczas realizacji wszystkich wywiadów dążono do tego, aby rozmowa miała szczerzy charakter, a każdy z uczestników badania miał nieskrępowaną możliwość artykułowania własnych poglądów. W badaniu ilościowym kontakt badacza z ankietowanymi pracodawcami i pracownikami miał formę pośrednią, z wykorzystaniem łączy telefonicznych (technika CATI). Z kolei osoby bezrobotne zostały zrekrutowane do badania w siedzibie głównej Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich (technika CAPI) oraz Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Drezdenku, przez pracowników firmy BIOSTAT.

Wyniki analizy danych zastanych

Ludność powiatu

Według stanu na koniec 2015 roku liczba ludności powiatu strzelecko-drezdeneckiego wyniosła **50061 osób, z czego 51,3% stanowiły kobiety**. W ciągu ostatnich sześciu lat w powiecie obserwowana jest tendencja spadkowa w liczbie mieszkańców powiatu. Od roku 2010 liczba mieszkańców powiatu spadła o 652 osoby.

Wykres 1. Liczba ludności powiatu w latach 2010-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Spadek liczby mieszkańców powiatu odnotowano we wszystkich gminach. Ogółem najwięcej mieszkańców ubyło w gminie Dobiegniew (227 osób) a następnie w gminie Strzelce Krajeńskie (168 osób) oraz w gminie Drezdenko (148 osób). Najwyższy procentowy spadek w liczbie ludności również odnotowany został w gminie Dobiegniew. Szczegółowe informacje na temat liczby ludności w poszczególnych gminach powiatu przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba ludności powiatu w ostatnich sześciu lat w poszczególnych gminach

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana ogółem
Dobiegniew	6915	6873	6857	6793	6719	6688	-227
Drezdenko	17595	17619	17637	17579	17511	17447	-148
Stare Kurowo	4227	4215	4196	4173	4184	4147	-80
Strzelce Krajeńskie	17525	17542	17495	17426	17346	17357	-168
Zwierzyn	4451	4437	4479	4447	4452	4422	-29

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Jednym z czynników wpływających na wzrost lub spadek liczby mieszkańców powiatu są **migracje** mieszkańców. W powiecie na przestrzeni ostatnich sześciu lat (od 2010 do 2015) saldo migracji wewnętrznych było ujemne i wyniosło 783 osoby. Oznacza to, że więcej osób odpływało z terenu powiatu niż do niego napływało. Sytuacja w poszczególnych gminach odzwierciedla trend, który panuje w całym powiecie.

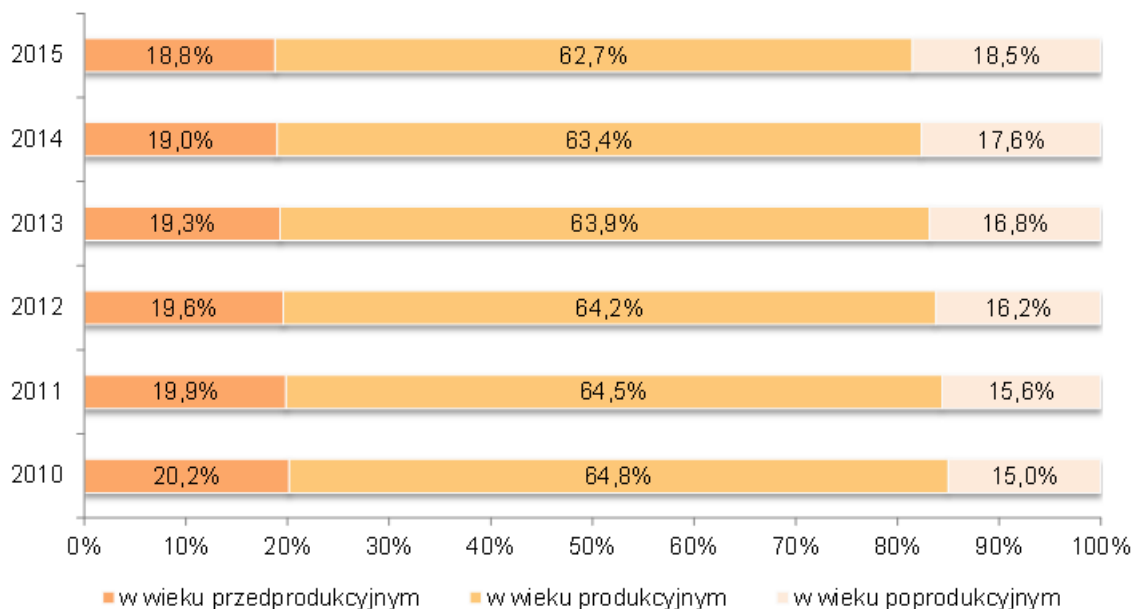
Tabela 2. Saldo migracji wewnętrznych dla powiatu w latach 2010-2015

Region	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Ogółem
Powiat strzelecko-drezdenecki	-134	-92	-69	-187	-138	-163	-783
Dobiegniew	-12	-21	-27	-43	-18	-8	-129
Drezdenko	-55	-20	-28	-8	-35	-71	-217
Stare Kurowo	-21	-18	-4	-30	3	-15	-85
Strzelce Krajeńskie	-37	-21	-21	-87	-62	-67	-295
Zwierzyn	-9	-12	11	-19	-26	-2	-57

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

W 2015 roku około 62,7% mieszkańców powiatu stanowiły osoby w wieku produkcyjnym. Na przestrzeni lat 2010-2015 udział tej grupy w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu stopniowo malał. W tym samym okresie odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym również ulegał zmniejszeniu (z 20,2% do 18,8%), natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym stale wzrastał i w ciągu ostatnich pięciu lat wzrósł o 3,5 punktów procentowych. Szczegółowe informacje przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 2. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na przestrzeni ostatnich 6 lat w powiecie strzelecko-drezdeneckim

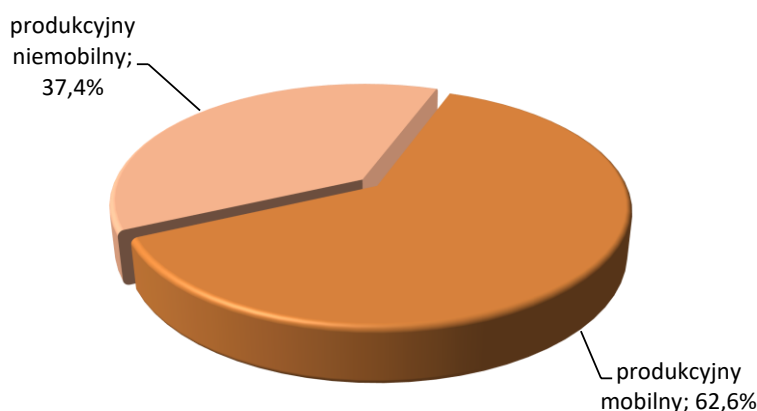
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Osoby w wieku produkcyjnym dzielą się na dwie grupy wiekowe. Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym są w wieku od 18 do 44 roku życia. Zakłada się, iż grupa ta łatwiej znajdzie pracę, ponieważ jest bardziej

skłonna do poszerzania swoich kwalifikacji lub nawet zmiany zawodu oraz chętniej przeprowadzi się w inne miejsce za pracę. Osoby w wieku produkcyjnym niemobilnym są już wyspecjalizowane w swojej dziedzinie i wykazują przywiązanie do kwalifikacji zdobytych wcześniej, przez co wykazują mniejsze zainteresowanie zmianą charakteru czy miejsca pracy. Z tego powodu osoby te mają większe trudności z dostosowaniem się do zmieniających się wymogów rynku pracy.

Wśród mieszkańców powiatu w wieku produkcyjnym osoby w wieku produkcyjnym mobilnym (od 18 do 44 roku życia) stanowią około 62,6% podczas gdy osoby w wieku produkcyjnym niemobilnym (od 45 do 64 roku życia) stanowią pozostałe 37,4%.

Wykres 3. Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym i niemobilnym w powiecie na koniec 2015 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Odsetek osób w wieku produkcyjnym niemobilnym jest w powiecie strzelecko-drezdeneckim wyższy niż w całym województwie i kraju. Również odsetek mężczyzn wśród osób w wieku produkcyjnym nie mobilnym jest wyższy niż w skali ogólnopolskiej i ogólnowojevodzkiej. Szczegółowe dane przedstawione zostały na poniższej tabeli.

Tabela 3. Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym i nie mobilnym w kraju, województwie i powiecie

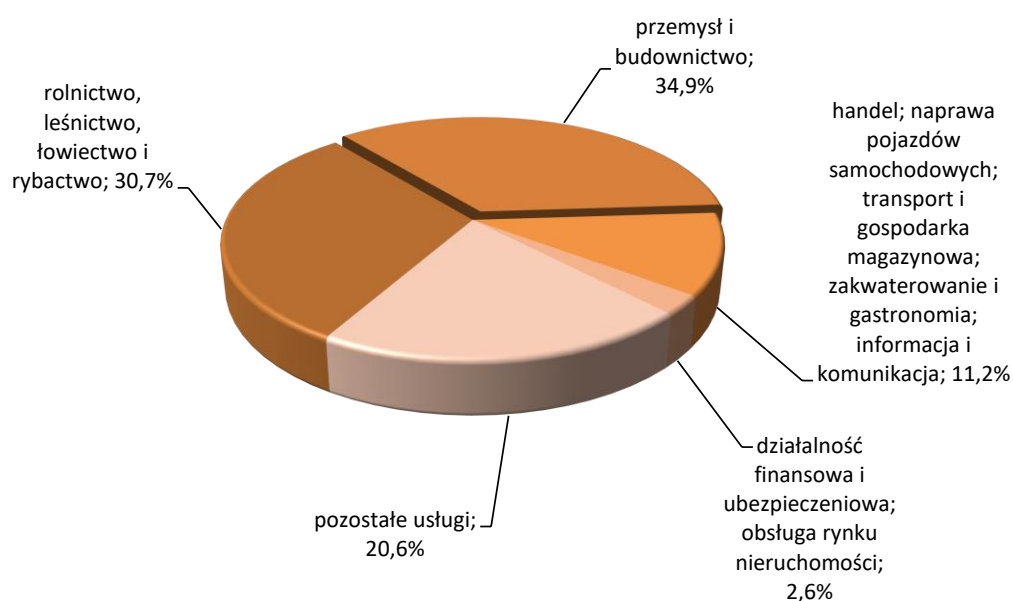
Region	ludność w wieku produkcyjnym	odsetek osób w wieku produkcyjnym mobilnym	w tym mężczyzn	odsetek osób w wieku produkcyjnym niemobilnym	w tym mężczyzn
Polska	62,4%	63,1%	50,7%	36,9%	56,5%
Lubuskie	63,1%	63,0%	51,1%	37,0%	57,1%
powiat strzelecko-drezdenecki	62,7%	62,6%	51,4%	37,4%	58,5%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Pracujący

Na koniec 2015 roku w powiecie liczba pracujących wyniosła 11299 osób. W relacji do roku poprzedzającego oznacza to wzrost o 163 osoby. W gronie pracujących mieszkańców powiatu 53,8% stanowią mężczyźni. **Najwięcej osób pracujących odnotowano w sekcjach przemysł i budownictwo (34,9%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (30,7%) oraz pozostałe usługi (20,6%).** Omawiane dane przedstawione zostały na poniższym wykresie. **Podczas gdy w sekcjach takich jak przemysł i budownictwo oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo zatrudniali byli przeważnie mężczyźni (odpowiednio 78,4% oraz 52,0%) w pozostałych sekcjach zatrudnione były częściej kobiety.**

Wykres 4. Pracujący w powiecie strzelecko-drezdeneckim wg grup sekcji PKD w końcu 2015 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Odsetki pracujących mieszkańców powiatu w poszczególnych grupach sekcji PKD porównano do odpowiednich liczebności w województwie lubuskim i całym kraju. **Powiat wyróżnia się szczególnie wysokim zatrudnieniem w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie oraz przemyśle i budownictwie.** Omawiane dane znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 4. Pracujący w powiecie strzelecko-drezdeneckim w końcu 2015 roku wg grup sekcji PKD w porównaniu do innych lokalizacji

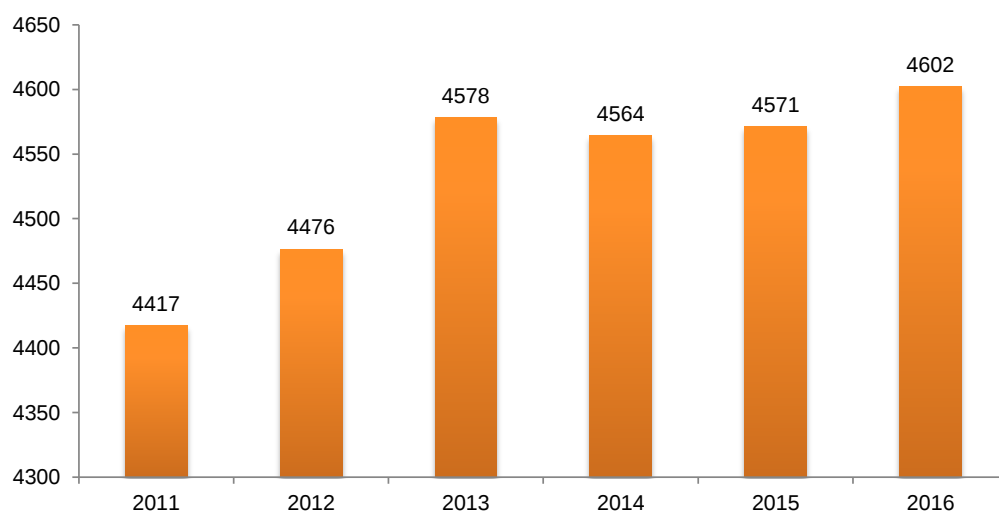
Lokalizacja	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przemysł i budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	pozostałe usługi
Polska	21,0%	26,9%	19,1%	3,8%	29,2%
Lubuskie	14,3%	34,2%	18,7%	2,8%	30,0%
Powiat strzelecko-drezdenecki	30,7%	34,9%	11,2%	2,6%	20,6%

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Przedsiębiorczość

Na koniec 2016 roku w rejestrze REGON powiatu zarejestrowane były 4602 podmioty gospodarcze, z czego 96,2% podmiotów należało do sektora prywatnego. Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie w latach 2011-2013 ulegała stałemu wzrostowi. W 2014 roku odnotowany został spadek w liczbie przedsiębiorstw w porównaniu do roku poprzedniego (o 14 przedsiębiorstw). Po 2014 roku liczba podmiotów ponownie wzrastała. W porównaniu do 2011 roku liczba podmiotów gospodarczych zwiększyła się o 185 przedsiębiorstw. Omawiane dane przedstawione zostały na poniższym wykresie.

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych działających w powiecie

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS; według stanu na koniec roku.

W powiecie strzelecko-drezdeneckim przeważają mikro (do 9 pracowników) i małe przedsiębiorstwa (10-49 pracowników). Przedsiębiorstwa zatrudniające 50 i więcej pracowników stanowią 0,7%

ogółu zarejestrowanych podmiotów w powiecie. W porównaniu do stanu z końca 2015 roku w powiecie wzrosła liczba mikro przedsiębiorstw (o 28 jednostek gospodarczych) oraz małych przedsiębiorstw (o 4 podmioty) - zmalała natomiast liczba średnich przedsiębiorstw (o 1 podmiot). Ogółem liczba zarejestrowanych w powiecie przedsiębiorstw wzrosła o 31 podmiotów. Dane dotyczące liczby zarejestrowanych podmiotów w podziale według klas wielkości ilustruje poniższa tabela.

Tabela 5. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według klas wielkości

Klasa wielkości przedsiębiorstwa		Struktura podmiotów w powiecie		Przyrost w skali roku w powiecie*	
		N	%	N	%
Mikro przedsiębiorstwa	0-9 pracowników	4390	95,4%	28	0,6%
Małe przedsiębiorstwa	10-49 pracowników	180	3,9%	4	2,3%
Średnie przedsiębiorstwa	50-249 pracowników	30	0,7%	-1	-3,2%
Duże przedsiębiorstwa	250-999 pracowników	2	0,0%	0	0,0%
	1000 i więcej pracowników	0	0,0%	0	0,0%
Ogółem		4602	100,0%	31	0,7%

Według stanu z 31.XII.2016, *w porównaniu do analogicznego okresu z poprzedniego roku

Źródło: <http://www.stat.gov.pl>.

Głównym obszarem działalności podmiotów gospodarczych w powiecie jest handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych (sekcja G). Ten rodzaj działalności prowadzi około 26,3% podmiotów w powiecie. Następnie 10,8% firm działa w obszarze budownictwa (sekcja F), zaś około 8,8% powiatowych firm w sekcji związanej z przetwórstwem przemysłowym (sekcja C). Około 7,4% przedsiębiorstw zajmuje się działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości (sekcja L). Należy zauważyć ponadto, że ponad 5,0% przedsiębiorstw zajmuje się jeszcze działalnością związaną z transportem i gospodarką magazynową (sekcja H; 7,1%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (sekcja Q, 6,9%), działalnością w ramach połączonych sekcji S i T (6,6%) oraz rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem (6,3%). W porównaniu do stanu z końca 2015 roku największy przyrost liczbowy odnotowany został w przypadku sekcji L (wzrost o 17 podmiotów), oraz sekcji C (wzrost o 13 podmiotów). Największe spadki dotyczyły sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – spadek o 12 podmiotów). Omawiane dane przedstawione zostały w tabeli.

Tabela 6. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według sekcji PKD

Seksja / Obszar działalności		Struktura podmiotów w powiecie		Liczba podmiotów w 2015 roku	Zmiana liczby podmiotów w porównaniu do stanu sprzed roku	
		N	%		N	%
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	287	6,3%	299	-12	-4,0%
B	Górnictwo i wydobywanie	3	0,1%	3	0	0,0%
C	Przetwórstwo przemysłowe	406	8,8%	393	13	3,3%

D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	8	0,2%	7	1	14,3%
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	18	0,4%	15	3	20,0%
F	Budownictwo	499	10,8%	510	-11	-2,2%
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1208	26,3%	1205	3	0,2%
H	Transport i gospodarka magazynowa	328	7,1%	317	11	3,5%
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	113	2,5%	116	-3	-2,6%
J	Informacja i komunikacja	46	1,0%	46	0	0,0%
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	96	2,1%	99	-3	-3,0%
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	341	7,4%	324	17	5,2%
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	217	4,7%	209	8	3,8%
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	123	2,7%	130	-7	-5,4%
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	43	0,9%	43	0	0,0%
P	Edukacja	139	3,0%	142	-3	-2,1%
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	315	6,9%	304	11	3,6%
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	102	2,2%	102	0	0,0%
SiT	Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	303	6,6%	304	-1	-0,3%
	Ogółem	4602	100%	4571	31	0,7%

Według stanu z 31.XII.2016

Źródło: <http://www.stat.gov.pl>

Powiat strzelecko-drezdenecki wyróżnia się na tle całego województwa wysoką liczbą przedsiębiorstw zajmujących się produkcją wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcją wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (Sekcja C dział 16) oraz produkcją papieru i wyrobów z papieru (sekcja C dział 17). Powiat ten znajduje się na 3 miejscu w województwie pod względem liczby przedsiębiorstw tego rodzaju.

Tabela 7. Podział podmiotów gospodarczych działających w sekcji C w powiatach i województwie lubuskim

Region	Sekcja C dział 16	Sekcja C dział 17
--------	-------------------	-------------------

LUBUSKIE	1175	115
Powiat gorzowski	146	18
Powiat m. Zielona Góra	128	14
Powiat strzelecko-drezdenecki	111	17
Powiat żarski	102	6
Powiat zielonogórski	94	7
Powiat m. Gorzów Wielkopolski	89	20
Powiat międzyrzecki	87	5
Powiat nowosolski	82	10
Powiat świebodziński	68	3
Powiat żagański	64	6
Powiat słubicki	54	2
Powiat wschowski	52	2
Powiat krośnieński	50	4
Powiat sulęciński	48	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Powiat strzelecko-drezdenecki znajduje się również na 3 miejscu pod względem liczby podmiotów zajmujących się działalnością rolniczą. Większą liczbę podmiotów gospodarczych zajmujących się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem posiadają powiaty gorzowski oraz zielonogórski. Duża liczba podmiotów zajmujących się działalnością z zakresu rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa oraz rybactwa oraz duży odsetek osób pracujących w tej branży wskazuje, iż branża ta charakteryzuje się dużym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie.

Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcji A w powiatach i województwie lubuskim

Region	Sekcja A
LUBUSKIE	1418
Powiat zielonogórski	328
Powiat gorzowski	318
Powiat strzelecko-drezdenecki	287
Powiat krośnieński	269
Powiat międzyrzecki	263
Powiat słubicki	248
Powiat świebodziński	227
Powiat żarski	226
Powiat sulęciński	225
Powiat żagański	221
Powiat nowosolski	212
Powiat wschowski	209
Powiat m. Zielona Góra	206
Powiat m. Gorzów Wielkopolski	179

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

W powiecie działa natomiast niewielka liczba podmiotów gospodarczych zajmujących się działalnością związaną z handlem i naprawą pojazdów samochodowych (na tle województwa). Powiat zajmuje pod tym względem 11 miejsce wśród wszystkich powiatów województwa lubuskiego.

Tabela 9. Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcji G w powiatach i województwie lubuskim

region	Sekcja G
LUBUSKIE	27645
Powiat m. Zielona Góra	5108
Powiat m. Gorzów Wielkopolski	4233
Powiat żarski	2746
Powiat gorzowski	1961
Powiat żagański	1909
Powiat nowosolski	1747
Powiat słubicki	1651
Powiat zielonogórski	1563
Powiat krośnieński	1427
Powiat międzyrzecki	1394
Powiat strzelecko-drezdenecki	1208
Powiat świebodziński	1148
Powiat wschowski	829
Powiat sulęciński	721

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

W powiecie znajduje się ponad 100 podmiotów zajmujących się działalnością związaną z zakwaterowaniem i gastronomią.

Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcji I w powiatach i województwie lubuskim

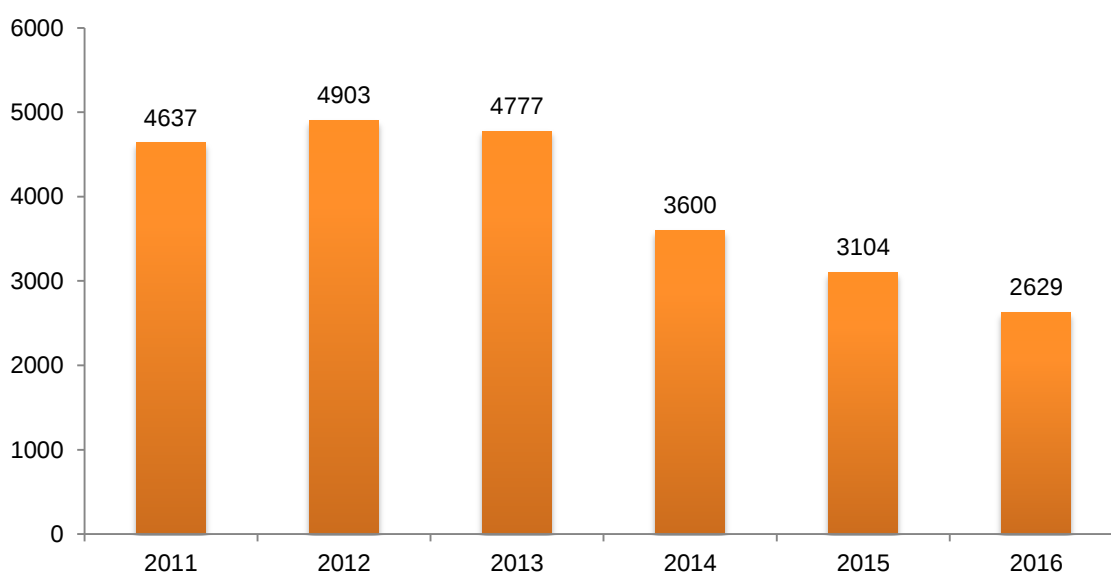
Region	Sekcja I
LUBUSKIE	3105
Powiat m. Zielona Góra	510
Powiat m. Gorzów Wielkopolski	477
Powiat słubicki	234
Powiat żarski	231
Powiat gorzowski	228
Powiat świebodziński	218
Powiat żagański	209
Powiat międzyrzecki	193
Powiat nowosolski	166
Powiat krośnieński	160
Powiat zielonogórski	148
Powiat strzelecko-drezdenecki	113
Powiat sulęciński	113
Powiat wschowski	105

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Bezrobotni

Na koniec 2016 roku w powiecie zarejestrowanych było 2629 osób bezrobotnych, z czego 59,2% stanowiły kobiety. Od końca 2012 roku obserwowany jest stały spadek liczby osób bezrobotnych. Podczas gdy w 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 4903 osoby, w 2016 roku liczba ta zmniejszyła się do 2629 osób.

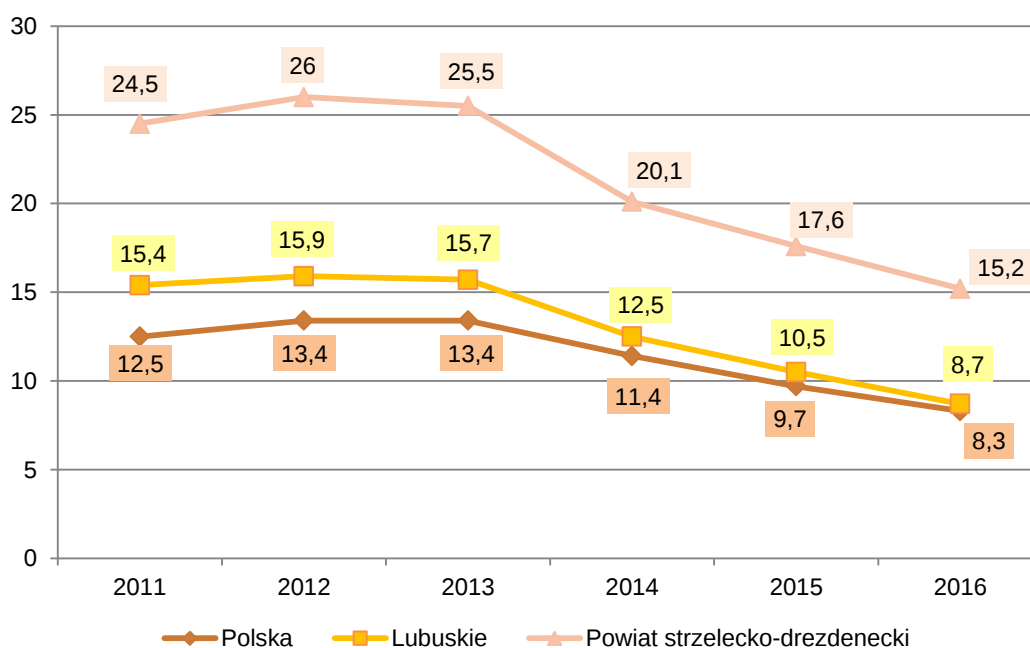
Wykres 6. Liczba bezrobotnych w powiecie w latach 2011-2016

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Stopa bezrobocia w powiecie strzelecko-drezdeneckim od 2011 roku zmieniała się zgodnie z trendem ogólnopolskim i wojewódzkim. W 2011 roku stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 24,5%, w następnym roku zwiększyła się do 26,0%. Od 2012 roku stopa bezrobocia sukcesywnie się zmniejszała i w 2016 roku osiągnęła wartość 15,2%. W tym samym czasie stopa bezrobocia wynosiła 8,7% w województwie oraz 8,3% w kraju. Szczegółowe informacje przedstawione zostały na poniższym wykresie.

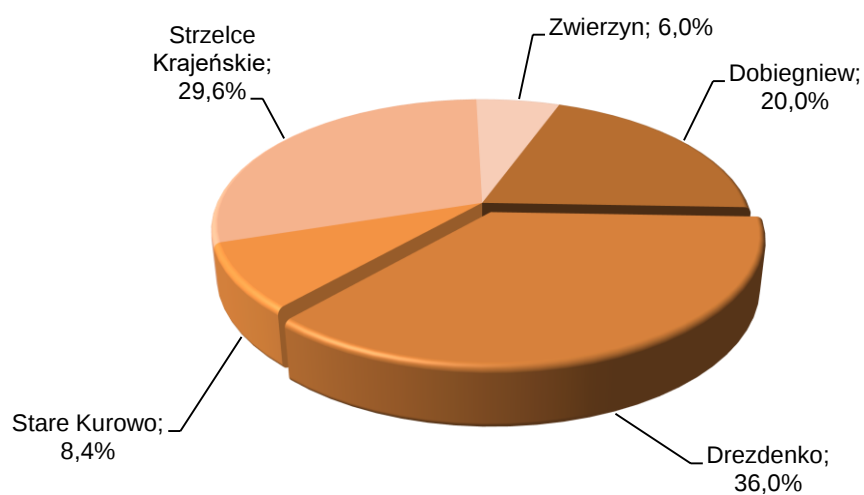
Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie na koniec 2011-2016 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Najwięcej bezrobotnych zamieszkiwało gminy Drezdenko (36,0%) oraz Strzelce Krajeńskie (29,6%). Gminę Dobiegniew zamieszkiwało 20,0% bezrobotnych z terenu powiatu. Najmniej, bo około 6,0% ogółu bezrobotnych mieszkało w gminie Zwierzyn.

Wykres 8. Bezrobotni mieszkańcy powiatu w zależności od miejsca zamieszkania

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS. Stan na koniec 2016 roku.

Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy to grupa osób, która ze względu na szczególne uwarunkowania ma znaczne problemy z wyjściem ze stanu bezrobocia. 83,5% spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2016 r. kwalifikowało się do grupy znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród nich osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 63,4% osób bezrobotnych. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 33,7% przypadków były osobami powyżej 50 roku życia, a w 32,2% osobami przed 30 rokiem życia. Około 21,5% wychowuje co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Pozostałe grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy są mniej liczne. Osoby niepełnosprawne stanowią 8,7%, natomiast tylko jedna osoba korzystała ze świadczeń pomocy społecznej. W porównaniu do roku poprzedniego wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy największy liczbowo spadek odnotowany został wśród osób długotrwale bezrobotnych (o 241 osób) oraz wśród bezrobotnych do 30 roku życia. Szczegółowe informacje na temat liczby zarejestrowanych bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 11. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie w końcu 2016 roku

Kategoria bezrobotnych	Bezrobotni zarejestrowani		Zmiana w porównaniu do roku poprzedniego	
	N	udział w ogóle bezrobotnych w szczególnej sytuacji	N	Zmiana procentowa
do 30 roku życia	707	32,2%	-177	-20,0%
w tym 25 roku życia	365	16,6%	-112	-23,5%
długotrwale bezrobotne	1392	63,4%	-241	-14,8%
powyżej 50 roku życia	740	33,7%	-162	-18,0%
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	1	0,0%	1	
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	472	21,5%	6	1,3%
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0	0,0%	-2	-100,0%
niepełnosprawni	191	8,7%	-35	-15,5%
W szczególnej sytuacji	2197	100%	-447	-16,9%

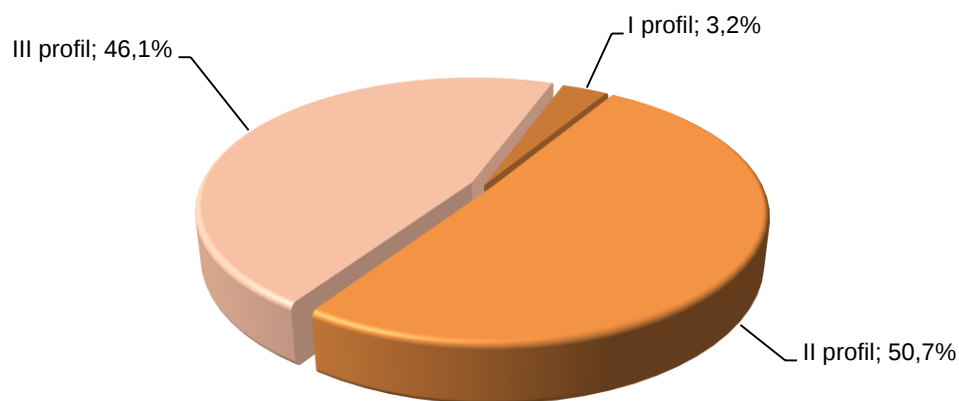
Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych jest sposobem na segmentowanie współpracy urzędu pracy z osobami bezrobotnymi wprowadzonym ustawą z dnia 14 marca 2014r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 598). Profil pomocy to zakres form pomocy określonych w ustawie dobrany do osoby bezrobotnej ze względu na jej sytuację i aktualne potrzeby. Profil pomocy ustala się dla każdej osoby bezrobotnej, która rejestruje się w powiatowym urzędzie pracy. Osobie bezrobotnej może zostać ustalony jeden z trzech profili pomocy:

- ✓ Profil pomocy I – w tym profilu są bezrobotni aktywni, którzy nie potrzebują specjalistycznej pomocy, a jedynie przedstawienia ofert pracy;
- ✓ Profil pomocy II – w tym profilu są bezrobotni wymagający wsparcia, mogący korzystać ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy oferowanych przez urzędy pracy;
- ✓ Profil pomocy III – w tym profilu są bezrobotni oddaleni od rynku pracy, którzy z różnych powodów zagrożeni są wykluczeniem społecznym, jak i ci, którzy z własnego wyboru nie są zainteresowani podjęciem pracy lub uchylają się od pracy legalnej.

Wśród osób zarejestrowanych na koniec 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Krajeńskich 3,2% zostało przydzielonych do I profilu pomocy a 50,7% bezrobotnych otrzymało II profil pomocy. Pozostałe 46,1% bezrobotnych przyporządkowanych zostało do III profilu.

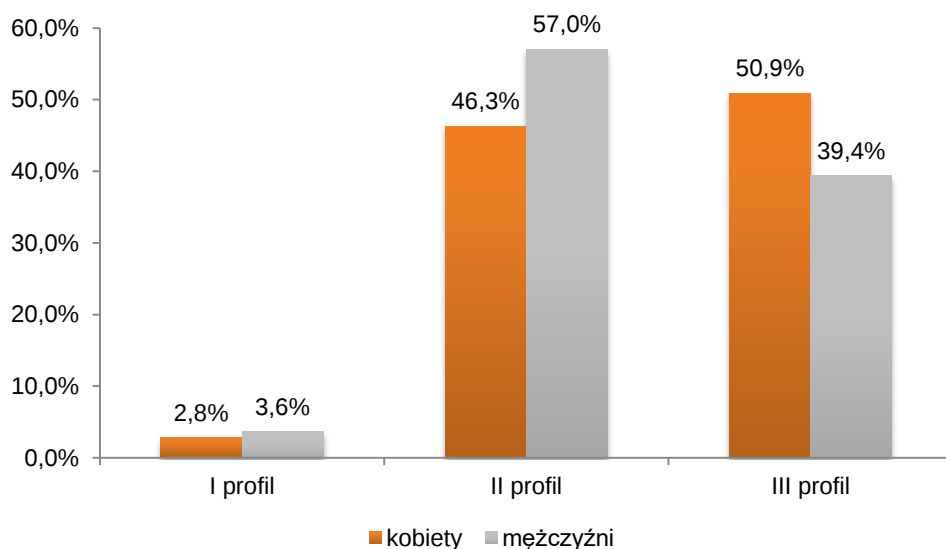
Wykres 9. Liczba bezrobotnych ogółem i w podziale na 3 profile pomocy wg stanu z końca 2016 roku

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Podczas gdy spośród ogółu kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Krajeńskich ponad połowa (50,9%) przyporządkowana została do III profilu pomocy, mężczyźni częściej otrzymywali pomoc w ramach I i II profilu. Około 3,6% mężczyzn przypisanych zostało do I profilu pomocy, a 57,0% otrzymywała pomoc w ramach II profilu. Do III profilu pomocy zapisanych zostało 39,4% ogółu bezrobotnych mężczyzn (422 osoby). Osoby przypisane do III profilu pomocy w większości zamieszkiwały obszary wiejskie (w 57,7% przypadków) oraz w większości przypadków były osobami długotrwale bezrobotnymi (65,5%).

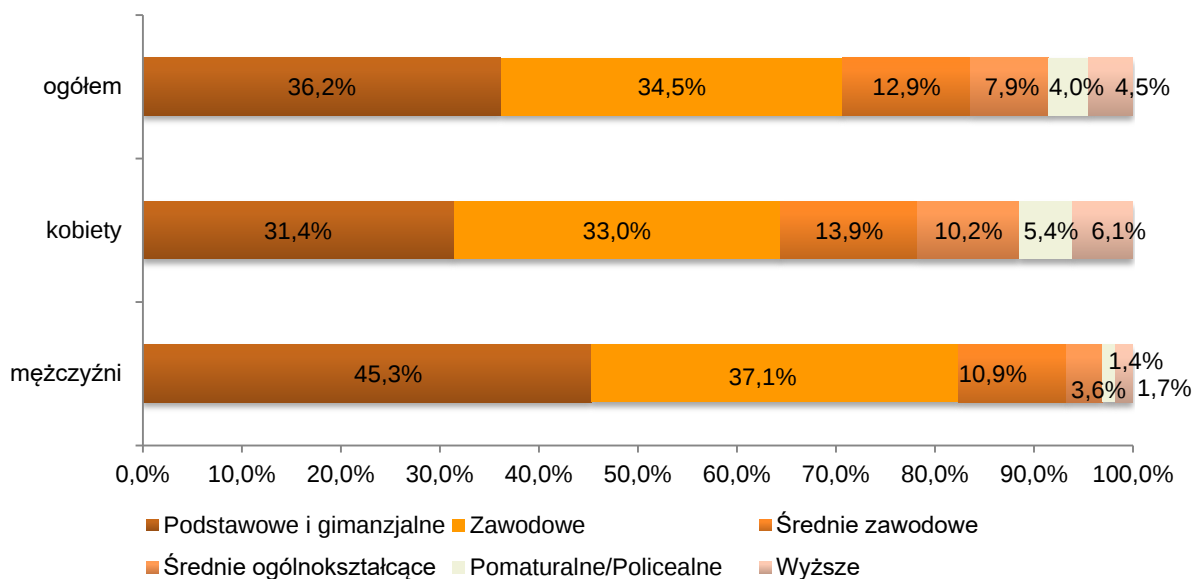
Wykres 10. Liczba bezrobotnych ogółem i w podziale na 3 profile pomocy wg stanu z końca 2016 roku

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Wśród osób z III profilem pomocy najwyższy odsetek osób posiadał wykształcenie podstawowe i gimnazjalne (36,2%) oraz wykształcenie zawodowe (34,5%). Istotnym zauważeniem jest fakt, że mężczyźni przypisani do III profilu pomocy najczęściej legitymowali się wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym – 45,3% przypadków – oraz wykształceniem zawodowym. W grupie mężczyzn najmniej osób posiadało wykształcenie pomaturalne/policealne - 1,4%. Niski poziom wykształcenia jest jedną z głównych barier w poszukiwaniu zatrudnienia. Podczas gdy osoby z wykształceniem średnim lub wyższym posiadają zazwyczaj większe szanse na znalezienie zatrudnienia, osoby z niskim wykształceniem mają niższe kwalifikacje przez co trudniej im znaleźć nową pracę i ją utrzymać. Z tego powodu kluczowe jest podjęcie działań, które podniosą kwalifikacje mężczyzn z niskim wykształceniem i umożliwią im znalezienie zatrudnienia.

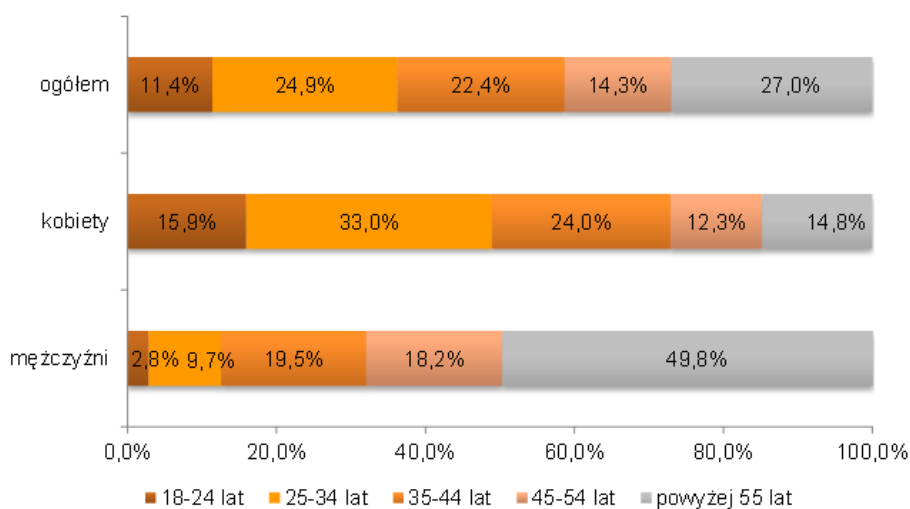
Wykres 11. Bezrobotni z III profilem pomocy ze względu na wykształcenie wg stanu z końca 2016 roku

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Osoby bezrobotne z III profilu pomocy najczęściej (w 27,0%) miały więcej niż 55 lat. Co czwarta osoba bezrobotna z III profilu pomocy (24,9%) miała od 25 do 34 lat, a około 22,4% znajdowało się w przedziale 35-44 lata. Prawie połowa mężczyzn przypisanych do III profilu pomocy (49,8%) była w wieku powyżej 55 roku życia, podczas gdy kobiety w tym wieku stanowiły zaledwie 14,8% ogółu (szczegółowe informacje przedstawione zostały na poniższym wykresie). Wśród mężczyzn występował również wyższy odsetek osób w wieku od 45 do 54 lat. Ze względu na fakt, iż osoby zbliżające się do wieku emerytalnego stają się mniej konkurencyjne wobec młodszych kandydatów, konieczne jest podejmowanie działań, które umożliwią tej grupie zwiększenie szans na zatrudnienie. Wśród mężczyzn zakwalifikowanych do profilu III widoczna jest dysproporcja w odsetkach osób w wieku przedemerytalnym.

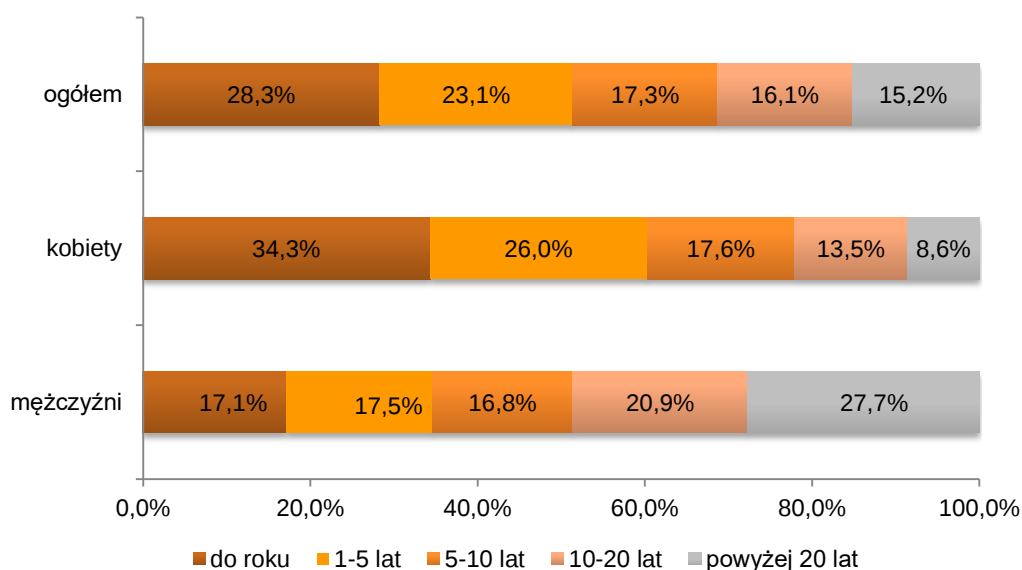
Wykres 12. Bezrobotni z III profilem pomocy ze względu na wiek wg stanu z końca 2016 roku

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Okolo 31,4% osób przypisanych do III profilu pomocy posiadało staż pracy dłuższy niż 10 lat. W przypadku mężczyzn odsetek osób z długim stażem pracy był zdecydowanie wyższy niż w przypadku kobiet i wynosił 48,6% - dla porównania u kobiet odsetek ten wynosił 22,1%. Osoby z krótkim stażem pracy (do 5 lat) stanowiły ponad połowę ogółu. Podczas gdy kobiety z III profilu pomocy w 60,3% przypadków posiadały krótki staż pracy – wśród mężczyzn odsetek ten był zdecydowanie niższy i wynosił 34,6%. Omawiane informacje przedstawione zostały na poniższym wykresie.

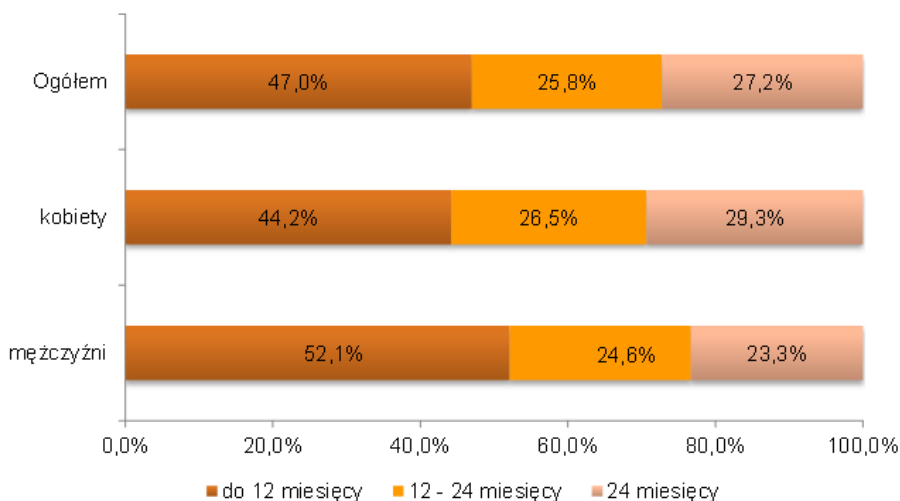
Wykres 13. Bezrobotni z III profilem pomocy ze względu na staż pracy wg stanu z końca 2016 roku

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Okolo 47% osób bezrobotnych z III profilu pomocy pozostawało bez pracy przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Osoby pozostające bez pracy przez okres od 12 do 24 miesięcy stanowiły 25,8% ogółu, a okolo 27,2% bezrobotnych z przypisanym III profilem pomocy nie pracowało dłużej niż 24 miesiące. Ponad połowa (52,1%) mężczyzn pozostawała bez pracy przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Wykres 14. Bezrobotni III profilu ze względu na czas pozostawania bez zatrudnienia wg stanu z końca 2016 roku

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Zapotrzebowanie na zawody na lokalnym rynku pracy

W 2016 roku do Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszonych zostało w sekcjach PKD takich jak: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Tabela 12. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2016 roku

Sekcja PKD	Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2016 roku
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (sekcja A)	228
Górnictwo i wydobywanie (sekcja B)	5
Przetwórstwo przemysłowe (sekcja C)	624
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (sekcja D)	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (sekcja E)	10
Budownictwo (sekcja F)	132
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G)	330
Transport i gospodarka magazynowa (sekcja H)	77
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (sekcja I)	67
Informacja i komunikacja (sekcja J)	10
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K)	21
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (sekcja L)	9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (Seksja M)	110
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (Seksja N)	821
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (Seksja O)	220
Edukacja (Seksja P)	43
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Seksja Q)	152

Sekcja PKD	Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2016 roku
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (Sekcja R)	20
Pozostała działalność usługowa (Sekcja S)	37
Gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (Sekcja T)	1
Organizacje i zespoły eksterytorialne (Sekcja U)	0
OGÓŁEM	2 917

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Pracodawcy działający na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego poszukują pracowników na rozmaite stanowiska pracy. Analiza zgłoszonych przez pracodawców w 2016 roku ofert pracy pokazuje, iż najczęściej poszukiwani są pracownicy na stanowiska:

- pracownik produkcji – 496 ofert,
- kierowca- operator wózka widłowego- 110 ofert,
- ogrodnik- 76 ofert,
- sprzedawca, sprzedawca- kasjer – 73 oferty,
- kierowca samochodu ciężarowego- 63 oferty,
- pracownik fizyczny – 60 ofert,
- operator maszyn– 47 ofert,
- kierowca- 36 ofert,
- montażysta (monter wyrobów z drewna)- 35 ofert,
- mechanicy- 28 ofert,
- robotnik leśny – 23 oferty,
- magazynier – 22 oferty,
- robotnik budowlany (dekarz, brukarz)- 20 ofert,
- spawacz – 19 ofert,
- kelner- 17 ofert,
- pracownik ochrony- 17 ofert,
- stolarz- 14 ofert,
- kucharz – 14 ofert,
- sprzątaczką– 13 ofert,
- nauczyciel– 11 ofert,
- ślusarz- 7 ofert,
- pracownik administracyjny-5 ofert,
- elektryk/pomocnik elektryka – 5 ofert,
- doradca klienta – 4 oferty.

Powyższe dane potwierdzone zostały w badaniu lokalnych pracodawców przeprowadzonym w 2016 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Krajeńskich. Badanie to miało na celu ocenę zapotrzebowania na pracowników. Wyniki wykazały iż, pracodawcy z terenu powiatu mają trudności z pozyskaniem pracowników między innymi w zawodach takich jak: **kucharz, kelner, sprzedawca, ogrodnik, drwal/pilarz drzew, dekarz, spawacz, operator do obróbki skrawaniem, elektromonter instalacji elektrycznych, stolarz czy kierowca operator wózków jezdniowych.**

Badanie przeprowadzone na potrzeby Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych w 2015 roku wykazało, iż pracodawcy planowali zatrudnić w 2016 roku osoby w zawodach takich jak: operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych, stolarz, spawacz, operator maszyn drogowych, sprzedawca, mechanik monter maszyn i urządzeń, pozostali pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej nie sklasyfikowani, robotnik gospodarczy. Badanie na pracodawcach przeprowadzone w ramach analizy lokalnego rynku pracy w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw potwierdziło potrzebę zatrudniania osób do branży związanej z obróbką drewna – wśród zawodów, na które jest zapotrzebowanie w powiecie wymieniany był między innymi tartacznik. Zawód tartacznik pojawił się również wśród zawodów, w których pracodawcy z terenu powiatu planują zatrudnić pracowników.

Informacja sygnałna wskazuje, na które zawody na lokalnym rynku pracy jest największe i najmniejsze zapotrzebowanie. Zgodnie z informacją sygnałną z II połowy 2016 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim zawody maksymalnie deficytowe i deficytowe: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych, hodowcy drobiu, inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, fizjoterapeuci, kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, analitycy finansowi, hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych, kierownicy w hotelarstwie, szklarze, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, robotnicy budowlani robót wykończeniowych gdzie indziej niesklasyfikowani, trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi, asystenci nauczycieli oraz robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni.

Niezależnie od zawartości informacji sygnałnej, w ostatnich latach dla każdego powiatu sporządzany jest barometr zawodów. Barometr zawodów jest prognozą zapotrzebowania na poszczególne zawody i podobnie jak w przypadku informacji sygnałnej wyszczególnia zawody deficytowe, zrównoważone oraz nadwyżkowe. Poniżej przedstawiono tabele zawodów deficytowych według barometru zawodów dla powiatu strzelecko-drezdeneckiego na rok 2017. Analiza zawodów w deficycie pokazuje, że w powiecie zatrudnienie znaleźć mogą pracownicy w zawodach związanych z przetwórstwem drzewa, jak cieśle i stolarze budowlani, operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru, robotnicy leśni, robotnicy obróbki drewna i stolarze. Oprócz tego poszukiwani są pracownicy zajmujący się rolnictwem (ogrodnicy i sadownicy, rolnicy i hodowcy, specjaliści rolnictwa i leśnictwa) pracownicy zajmujący się gastronomią (cukiernicy, kucharze, szefowie kuchni), jak również spawacze czy ślusarze.

Tabela 13. Barometr zawodów deficytowych w 2017 roku

ZAWODY DEFICYTOWE w 2017 roku

Animatorzy kultury i organizatorzy imprez	Mechanicy pojazdów samochodowych	Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Asystenci i technicy dentystyczni	Monterzy instalacji budowlanych	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
Brkarze	Monterzy maszyn i urządzeń	Psycholodzy i psychoterapeuci
Cieśle i stolarze budowlani	Nauczyciele języków obcych i lektorzy	Robotnicy budowlani
Cukiernicy	Nauczyciele nauczania początkowego	Robotnicy leśni
Dekarze i blacharze budowlani	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu	Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Diagności samochodowi	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Rolnicy i hodowcy
Ekonomiści	Nauczyciele przedszkoli	Spawacze
Elektromechanicy i elektromonterzy	Obuwnicy	Specjaliści ds. Finansowych
Farmaceuci	Ogrodnicy i sadownicy	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Floryści	Operatorzy aparatury medycznej	Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Graficy komputerowi	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	Spedytorzy i logistycy
Instruktorzy nauki jazdy	Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru	Szefowie kuchni
Instruktorzy rekreacji i sportu	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Ślusarze
Inżynierowie elektrycy i energetycy	Piekarze	Tapicerzy
Inżynierowie mechanicy	Pielęgniarki i położne	Technicy budownictwa
Kierowcy autobusów	Pracownicy ds. Finansowo księgowych ze znajomością języków obcych	Technicy elektrycy
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Pracownicy ochrony fizycznej	Technicy informatycy
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży		Technicy mechanicy
Lakiernicy		Terapeuci zajęciowi
Mechanicy maszyn i urządzeń		Zaopatrzeniowcy i dostawcy

Źródło: PUP Strzelce Krajeńskie.

Powiatowy Urząd Pracy przeprowadził również analizę potrzeb szkoleniowych wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W ramach analizy przeprowadzono analizę zgłoszeń osób uprawnionych do szkoleń oraz analizę danych uzyskanych przy pomocy ankiety, którą wypełniły osoby bezrobotne. O wskazanie szkoleń, które umożliwiłyby znalezienie zatrudnienia poproszono również przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz centrów integracji społecznej. Na podstawie uzyskanych wyników sporządzony został wykaz potrzeb szkoleniowych. Wśród szkoleń, na które występuje największe zapotrzebowanie wymieniono: operatora wózka widłowego, drwala - pilarza leśnego, spawacza, ślusarza czy operatora sprzętu ciężkiego. Wnioski są zatem komplementarne względem informacji uzyskanych z innych badań przeprowadzonych na lokalnym rynku pracy.

Podsumowanie analizy danych zastanych

Osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy należą do grupy bezrobotnych, których szczególnie trudno włączyć jest ponownie na rynek pracy. Z tego powodu konieczne jest kierowanie do nich szczególnych form wsparcia, które umożliwią im nie tylko zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji, ale również dadzą szansę na znalezienie zatrudnienia i utrzymanie się na stanowisku pracy. Wśród osób zarejestrowanych w III profilu przeważają kobiety, jednakże to mężczyźni z III profilem są grupą, która napotkać może największe problemy w powrocie na rynek pracy. Wśród mężczyzn z tej grupy bezrobotnych prawie połowa (49,8%), jest w wieku przedemerytalnym (powyżej 55 roku życia). Należy również dodać, iż mężczyźni z III profilem pomocy najczęściej, bo w 42,7% przypadków posiadają niski poziom wykształcenia – wykształcenie podstawowe. Starszy wiek w połączeniu z brakiem odpowiednich kwalifikacji powoduje, iż osobom tym szczególnie trudno jest uniknąć bezrobocia.

Przy organizowaniu szkoleń dla osób bezrobotnych na uwagę zasługiwać powinny te zawody, w których w miarę szybko można wykształcić osobę bezrobotną – dzięki temu osoba po zdobyciu odpowiednich kwalifikacji ma szansę na znalezienie zatrudnienia w zawodach, w których pracodawcy obecnie mają niedobory kadrowe. Zgodnie z barometrem zawodów na terenie powiatu w 2017 roku odnotowywane jest zapotrzebowanie na wiele zawodów. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż wiele ze wskazanych w barometrze zawodów skierowanych jest (ze względu na ich specyfikę) głównie do mężczyzn, stąd mężczyzn wytypowano jako potencjalną grupę uczestników programu specjalnego i włączono do dalszej części badania zrealizowanego techniką ilościową.

Na szczególną uwagę powinny zasługiwać zawody wskazywane przez samych pracodawców. Analiza wyników badań przeprowadzonych w latach ubiegłych wśród przedsiębiorców pozwala sądzić, iż największe szanse na znalezienie zatrudnienia powinny mieć osoby posiadające kwalifikacje umożliwiające im zatrudnienie w przetwórstwie drewna oraz w przetwórstwie papierniczym. Wniosek ten potwierdza również fakt, iż na terenie powiatu występują liczne przedsiębiorstwa zajmujące się tego rodzaju działalnością. Zarówno w barometrze zawodów, jak i w badaniach prowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Krajeńskich widoczne jest także zapotrzebowanie na osoby posiadające uprawnienia do obsługi maszyn spawalniczych i ślusarskich. Zapotrzebowanie na spawaczy oraz ślusarzy wskazywane było również przez przedstawicieli instytucji wspierających rynek pracy, w badaniu potrzeb szkoleniowych przeprowadzonym w 2017 roku oraz wśród ofert pracy, które przesyłali pracodawcy do urzędu pracy, co jednoznacznie potwierdza zapotrzebowanie na tego rodzaju kwalifikacje i uprawnienia. Osoby posiadające uprawnienia spawalnicze czy ślusarskie mogą pracować w wielu przedsiębiorstwach związanych z przetwórstwem przemysłowym, których na terenie powiatu jest ponad 400.

W powiecie występuje spora liczba przedsiębiorstw zajmujących się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem, a w branży tej zatrudniona jest prawie jedna trzecia mieszkańców powiatu. W 2016 roku pracodawcy z tej branży zgłosili 228 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. Wśród pojawiających się w PUP ofert znacząca liczba ofert (76) dotyczyła zapotrzebowania na ogrodników. Zawody związane z tą branżą wymieniane były również przez pracodawców podczas badania przeprowadzonego w 2016

roku. Na podstawie danych z barometru zawodów na 2017 rok, można utrzymywać, iż osoby posiadające kwalifikacje do pracy jako ogrodnicy i sadownicy, rolnicy i hodowcy, specjaliści rolnictwa i leśnictwa będą mieli szanse na znalezienie zatrudnienia.

Na terenie powiatu w porównaniu do innych części województwa, nie występuje duża liczba podmiotów zajmujących się handlem, jednakże zarówno analiza ofert pracy, jak i informacje zebrane podczas badania wśród pracodawców pokazują, iż na lokalnym rynku pracy występuje zapotrzebowanie na pracowników tej branży. Pracodawcy z branży gastronomicznej w 2016 roku również byli źródłem wielu ogłoszeń o wolnych miejscach pracy publikowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Na zapotrzebowanie na nowych pracowników w tej branży wskazywano także w badaniu przeprowadzonym wśród pracodawców oraz w barometrze zawodów na 2017 rok, co pozwala sądzić, że osoby wyszkolone w tych kierunku mogłyby znaleźć zatrudnienie na lokalnym rynku pracy.

Pięć branż wymienionych wyżej włączono do kolejnego etapu badania przeprowadzonego techniką ilościową.

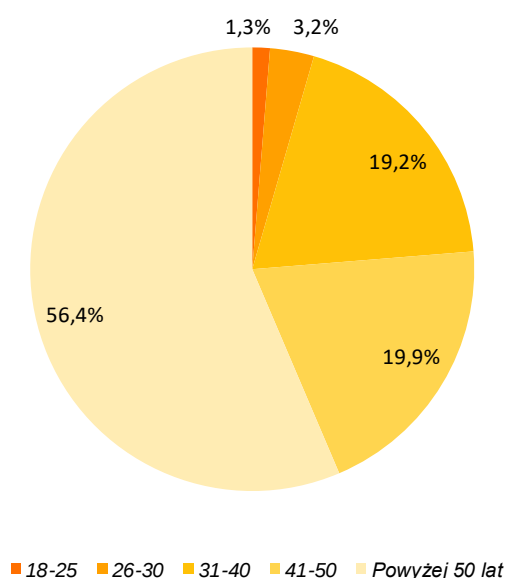
Kwalifikacje, doświadczenie zawodowe, kompetencje i umiejętności praktyczne bezrobotnych

W badaniu ilościowym wzięło udział 156 bezrobotnych z grupy wstępnie wyselekcjonowanej na podstawie wyników analizy danych zastanych. Wszyscy respondenci byli mężczyznami przypisanymi do III profilu pomocy, a więc osobami – zgodnie z klasyfikacją Publicznych Służb Zatrudnienia – najbardziej oddalonymi od rynku pracy. 54,5% badanych stanowili mieszkańcy miast, pozostali respondenci to mieszkańcy obszarów wiejskich.

Badanych scharakteryzowano pod względem wieku i wykształcenia. Wyniki potwierdzają, że podstawowa grupa mężczyzn przypisanych do III profilu pomocy przekroczyła 50 rok życia (56,4% ogółu). Dodatkowo, 19,9% badanych stanowiły osoby w wieku 41-50 lat, a 19,2% - bezrobotni w wieku 31-40 lat. Młodszy ankietowani stanowili wyraźną mniejszość. Na potrzeby wybranych analiz zagregowano podział wiekowy do trzech grup:

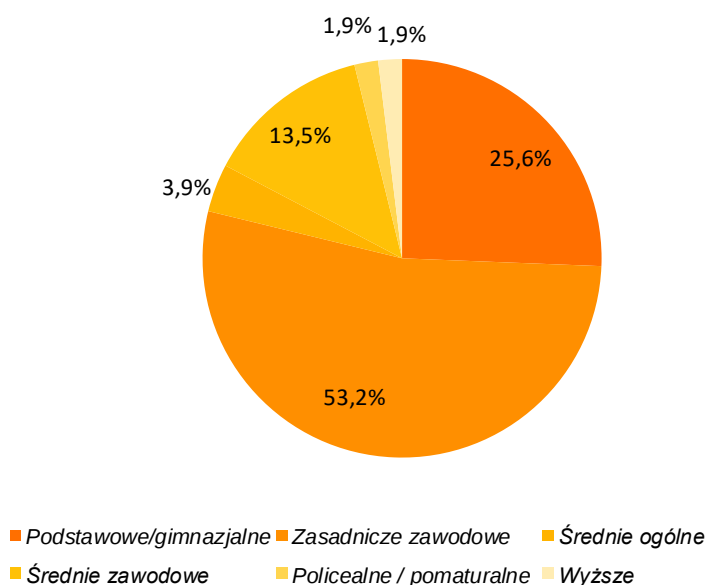
- Bezrobotni do 40 roku życia;
- Bezrobotni w wieku 41-50 lat;
- Bezrobotni powyżej 50 roku życia.

Wykres 15. Wiek badanych bezrobotnych $N=156$

Większość bezrobotnych uczestniczących w badaniu posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (53,2%). Drugą najliczniejszą grupą byli ankietowani legitymujący się wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (25,6%). 13,5% respondentów stanowiły osoby z wykształceniem średnim zawodowym. Ankietowani z innym typem wykształcenia reprezentowali zdecydowaną mniejszość badanej grupy.

Wykres 16. Wykształcenie badanych bezrobotnych N=156

Zawody wyuczone posiadane przez największą liczbę bezrobotnych to (minimum 4 osoby w zawodzie):

- Ślusarz – 19 osób;
- Stolarz (w tym także budowlany, meblowy) – 10 osób;
- Murarz (w tym także murarz tynkarz) – 8 osób;
- Mechanik samochodów osobowych – 7 osób;
- Spawacz – 5 osób;
- Technik mechanizacji rolnictwa – 4 osoby.

Pogłębiona analiza wyników badania wskazuje, że wśród badanej grupy zawód wyuczony rzadko pokrywa się z zawodem ostatnio wykonywanym – wyłącznie w 34,9% przypadków odnotowano zbieżność zawodów potwierdzającą, że ostatnia praca była bliska zawodowi wyuczonemu. Pod uwagę wzięto oczywiście wyłącznie osoby, które posiadają wyuczony zawód oraz potwierdzają staż pracy. Wyniki badania wskazują zatem na to, że dużą część badanej grupy należy zaklasyfikować do grona osób mobilnych zawodowo. Najczęściej wykonywane ostatnio zawody to:

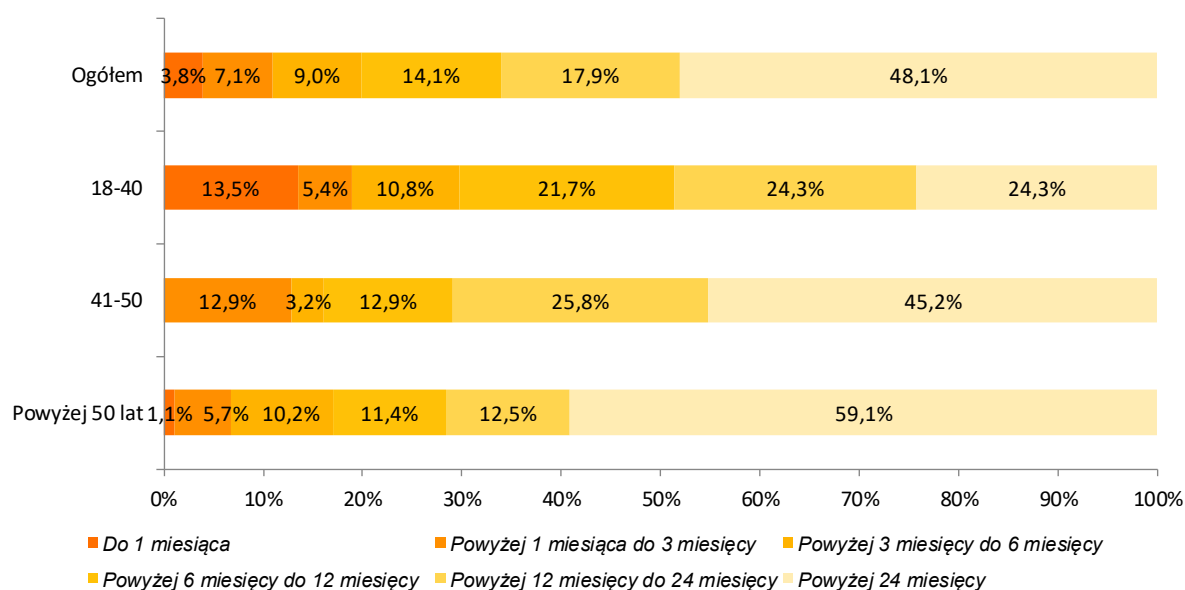
- Pomocniczy robotnik budowlany – 14 osób;
- Ślusarz – 10 osób;
- Stolarz – 8 osób;
- Tartacznik – 7 osób;
- Drwal/pilarz drzew – 5 osób;
- Spawacz – 4 osoby;
- Kierowca samochodu dostawczego – 4 osoby.

Biorąc pod uwagę powyższe zestawienie zwraca uwagę fakt sporej grupy osób, której ostatni wykonywany zawód odpowiadał pracy związanej z wycinką i obróbką drewna (stolarze, tartacznicy,

drwale/pilarze drzew). Blisko 80% osób z tej grupy pozostaje bez zatrudnienia od co najmniej sześciu miesięcy, a około 45% także ponad dwa lata, co stawia tę grupę osób w bardzo trudnej sytuacji, jeśli chodzi o możliwość aktywizacji i powrotu na rynek pracy. W świetle wyników badań statystyka tej grupy dotycząca czasu pozostawania bez pracy jest bardzo zbliżona do struktury całej badanej populacji bezrobotnych.

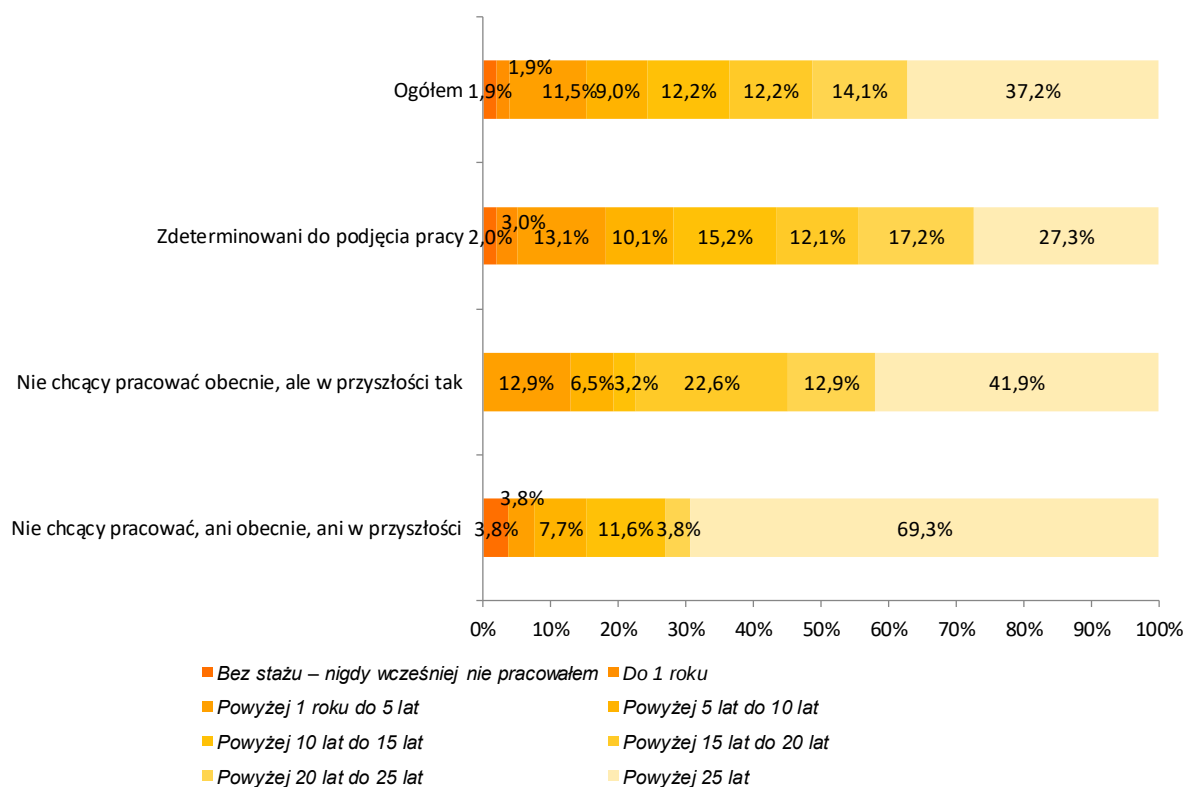
Dodatkowo, zauważyć należy istotną prawidłowość, którą potwierdził wynik testu Chi-kwadrat. Mianowicie, starsi wiekiem bezrobotni od zdecydowanie dłuższego czasu pozostają w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy. W formie graficznej zostało to zaprezentowane na kolejnym wykresie.

Wykres 17. Czas pozostawania bez pracy licząc od dnia ostatniej rejestracji w PUP a wiek N=156

Badanych bezrobotnych scharakteryzowano również pod względem posiadanego stażu pracy. Ponad 25 lat stażu pracy charakteryzuje 37,2% wszystkich respondentów. Ponadto, wynik testu Chi-kwadrat potwierdził, że osoby posiadające dłuższy staż pracy zdecydowanie rzadziej zainteresowani są ponownym podjęciem zatrudnienia. Prawidłowość ta dotyczy również wieku, tzn. starsi respondenci wykazują wyraźnie mniejsze zainteresowanie pracą. Wyniki badanie jednoznacznie wskazują, że grupę starszych wiekiem bezrobotnych będzie zaktywizować najtrudniej.

Wykres 18. Staż pracy a chęć jej ponownego podjęcia N=156

50,6% badanych bezrobotnych posiada dodatkowe kwalifikacje/umiejętności zawodowe pozyskane np. podczas szkoleń/kursów. Dodatkowe kwalifikacje/umiejętności zawodowe posiadają szczególnie osoby z wykształceniem średnim i wyższym (63,6%), osoby do 40 roku życia (59,5%). Wyraźnie rzadziej są to natomiast bezrobotni niezainteresowani pracą, ani obecnie, ani w przyszłości (42,3%), bezrobotni z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym oraz zasadniczym zawodowym (odpowiednio 47,5% oraz 47,0%) oraz bezrobotni w wieku 41-50 lat (35,5%). Dodatkowe kwalifikacje/umiejętności zawodowe posiadane przez największą liczbę ankietowanych bezrobotnych to:

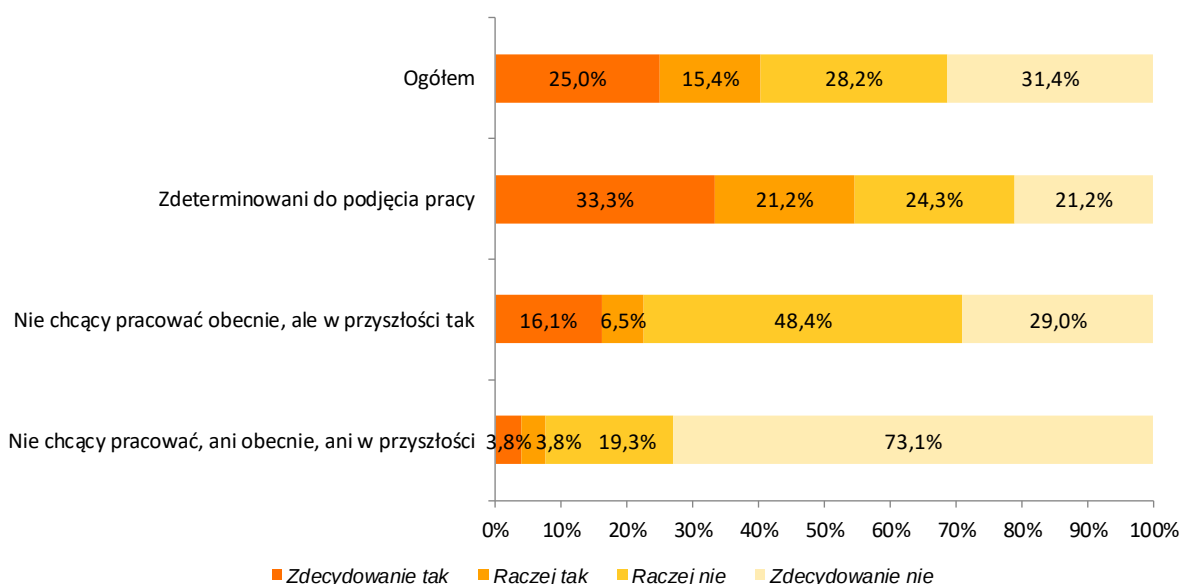
- Prawo jazdy kat. B – wskazało 31 badanych;
- Uprawnienia do obsługi wózków widłowych - wskazało 17 badanych;
- Prawo jazdy kat. C oraz C+E – wskazało 13 badanych;
- Uprawnienia spawacza – wskazało 9 badanych;
- Kwalifikacje pilarza – wskazało 8 badanych;
- Prawo jazdy kat. A – wskazało 7 badanych;
- Kwalifikacje ogólnobudowlane – wskazało 4 badanych.

Problemy zawodowe i inne przeszkody utrudniające bezrobotnym podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy

40,4% badanych bezrobotnych pragnie podnieść lub uzupełnić swoje kwalifikacje/umiejętności zawodowe, w tym 25,0% zdecydowanie. Wyniki badania potwierdzają również, że chętni do podnoszenia kwalifikacji są szczególnie bezrobotni, którzy wykazują chęć podjęcia pracy. Wśród osób niezainteresowanych pracą, ani obecnie, ani w przyszłości, odsetek pragnących podnieść lub uzupełnić kwalifikacje wynosi wyłącznie 7,6%. Duże znaczenie ma również wiek respondentów. Odsetki osób pragnących doskonalić się zawodowo w poszczególnych grupach wiekowych wynoszą:

- 67,6% - osoby do 40 roku życia;
- 51,6% - osoby w wieku 41-50 lat;
- 25,0% - osoby powyżej 50 roku życia.

Wykres 19. Chęć podniesienia/uzupełnienia kwalifikacji a chęć podjęcia pracy $N=156$

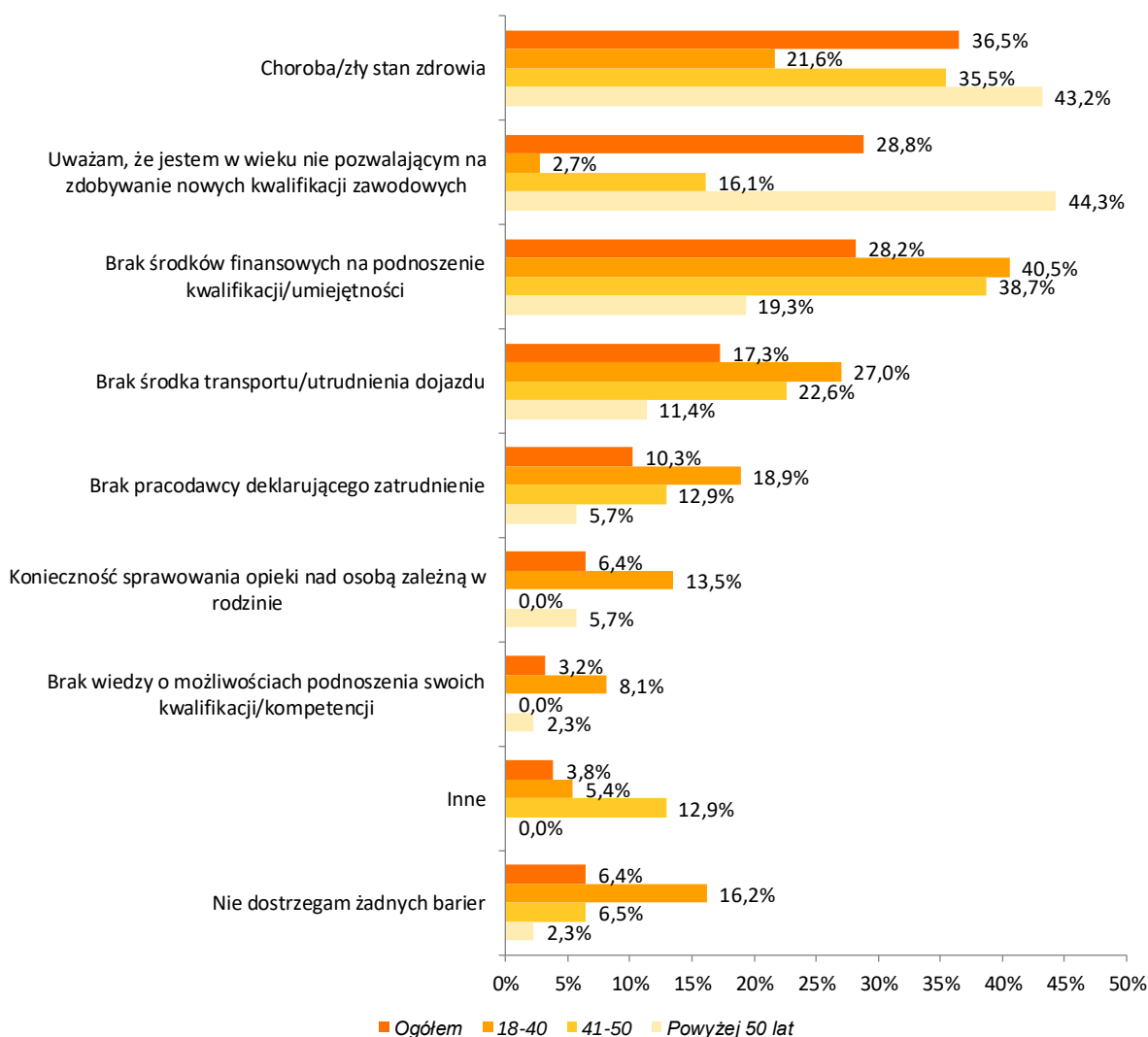
Z punktu widzenia projektowanego programu specjalnego istotne było ustalenie w jakich obszarach bezrobotni chcieliby podnosić/uzupełniać kwalifikacje i umiejętności zawodowe, gdyby pozostawić im dowolność wyboru. Najczęściej wskazywane odpowiedzi dotyczyły:

- Obsługi wózków widłowych – wskazały 24 osoby;
- Obsługi koparki – wskazało 9 osób;
- Kursów spawania – wskazało 7 osób;
- Kursów prawa jazdy (głównie kategorii B i C) – wskazało 5 osób.

Wyniki badania głównych przeszkód w zdobywaniu nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych każą upatrywać w chorobach/złym stanie zdrowia (36,5% badanych) oraz przekonaniu o tym, że wiek nie pozwala na zdobywanie nowych kwalifikacji (28,8%). Obie wymienione przeszkody

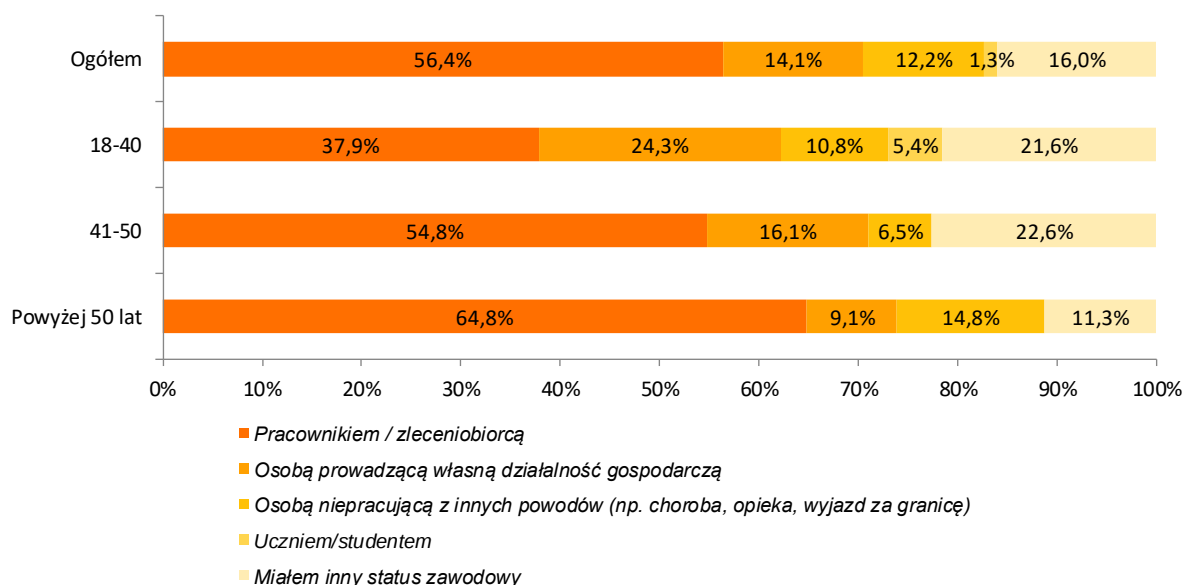
są silnie skorelowane z wiekiem respondentów – im starsza wiekowa grupa tym wskazania wymienionych przeszkód są powszechniejsze. Respondenci do 40 roku życia za główną przeszkodę uznają brak środków finansowych. Należy również zauważyć, że dostrzeganie różnych barier jest powszechne w badanej grupie. Wyłącznie 6,4% respondentów twierdzi, że nic nie blokuje im podnoszenia kwalifikacji/umiejętności zawodowych. Szczegółowe dane przedstawiono na wykresie.

Wykres 20. Przeszkody utrudniające bezrobotnym zdobywanie nowych kwalifikacji/umiejętności zawodowych a wiek $N=156$

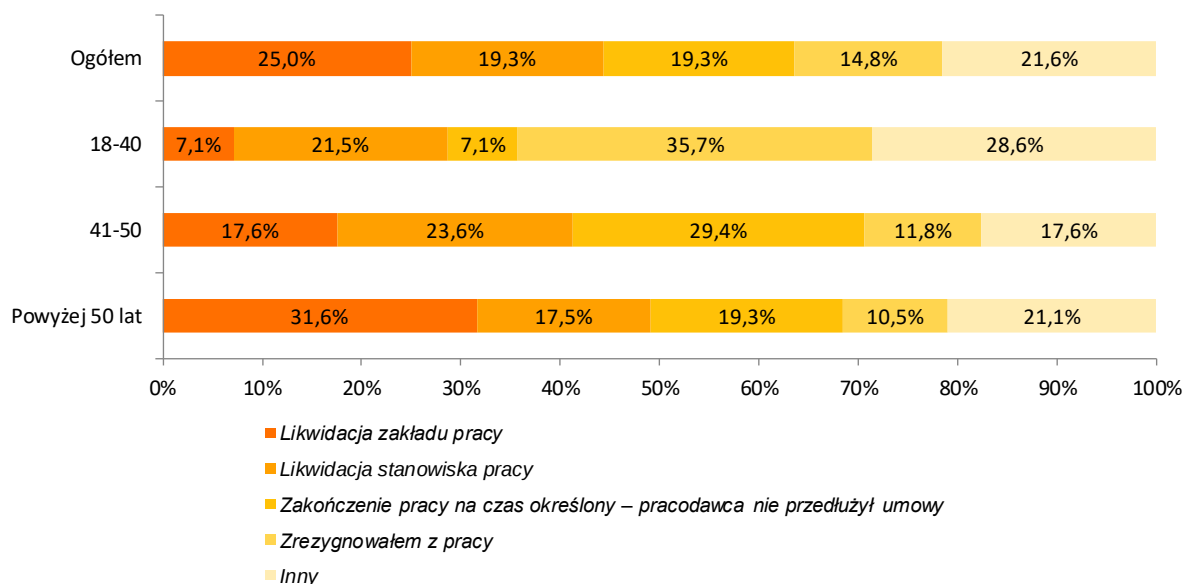
56,4% badanych bezpośrednio przed ostatnią rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy posiadało status pracownika/zleceniobiorcy, 14,1% spośród badanych prowadziło działalność gospodarczą, a 12,2% nie pracowało z innych powodów (np. choroba, opieka, wyjazd za granicę). Inny status zawodowy wskazało 16,0% respondentów, wszyscy oni bezpośrednio przed rejestracją w PUP nie pracowali, przy czym nie chcieli podać przyczyny braku zatrudnienia.

Wykres 21. Status na rynku pracy przed rejestracją w PUP a wiek $N=156$

Główne powody utraty ostatniego zatrudnienia różnią się w zależności od wieku bezrobotnych. Osoby z najstarszej grupy wiekowej (powyżej 50 roku życia) wskazywały najczęściej likwidację zakładu pracy (31,6%) oraz zakończenie pracy na czas określony (19,3%). Z kolei osoby w wieku 18-40 lat jako główną przyczynę podawały najczęściej samodzielną rezygnację z pracy (35,7%), wskazując jako powód przede wszystkim chorobę.

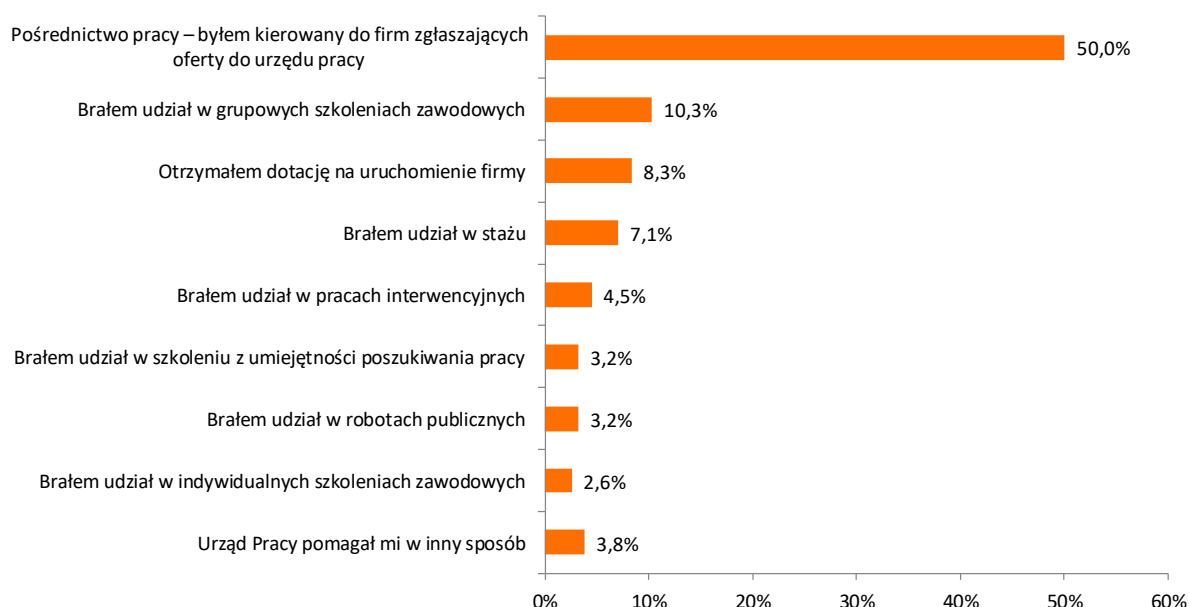
Wykres 22. Powody utraty ostatniego zatrudnienia a wiek $N=156$

Wyniki badania potwierdzają prawidłowe wyselekcjonowanie grupy docelowej, bowiem aż 97,4% jej składu stanowią osoby, które zarejestrowane są w PUP po raz kolejny, nie zaś po raz pierwszy, przy czym wyłącznie 23,7% posiada aktualnie prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Dotychczasowa pomoc okazała się nieskuteczna, podjęto zatem próbę zdiagnozowania przyczyn tej nieskuteczności. W pierwszej

kolejności ustalono z jakich form wsparcia badani dotychczas korzystali. 50,0% badanych wskazało pośrednictwo pracy. Pozostałe formy wsparcia wskazywane były rzadziej: grupowe szkolenia zawodowe (10,3%), dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej (8,3%) oraz staże (7,1%). Wyniki badania są zrozumiałe w świetle aktualnych zasad segmentacji osób bezrobotnych, bowiem uczestnicy badania przypisani do III profilu nie są gotowi do udziału w formach wsparcia przeznaczonych dla osób z I i II profilu. Pozornie niewysokie uczestnictwo tej grupy w poszczególnych formach wsparcia, nie powinno więc dziwić.

Wykres 23. Formy wsparcia, z których dotychczas korzystali badani bezrobotni $N=156$

Dodatkowo, poproszono bezrobotnych o wskazanie bezpośrednich przyczyn nieskuteczności otrzymanych wcześniej form wsparcia. Zdaniem bezrobotnych pośrednictwo pracy nie przynosiło rezultatu przede wszystkim, ponieważ: stan ich zdrowia nie pozwalał na podjęcie tego typu pracy (27 wskazań), oferowana praca nie spełniała ich oczekiwań (20 wskazań), pracodawcy po jakimś czasie nie przedłużali lub rozwiązywali umowę (8 wskazań), wiek nie pozwalał na podjęcie tego typu pracy (6 wskazań). Bezrobotni przyczyn nieskuteczności grupowych szkoleń zawodowych upatrują głównie w braku propozycji pracy po szkoleniu lub trudności w jej uzyskaniu (6 wskazań) oraz w chorobie, która uniemożliwiła podjęcie pracy po zakończonym szkoleniu (5 wskazań). Działalność gospodarcza okazywała się nieskuteczną formą wsparcia, głównie ze względu na: małą opłacalność biznesu (4 wskazania), stan zdrowia uniemożliwiający dalsze prowadzenie firmy (4 wskazania) oraz ze względu na wysokie składki ZUS (3 wskazania). Wreszcie, staże bezrobotni ocenili jako nieskuteczne przede wszystkim z uwagi na: rezygnację z pracownika po okresie ochronnym (4 wskazania) oraz chorobę, która uniemożliwiała dalszą pracę (3 wskazania). W przypadku pozostałych form wsparcia odstępiono od szczegółowej analizy ze względu na niewielką liczbę obserwacji. **Całościowa analiza wyników badań pozwala stwierdzić, że głównych przyczyn nieskuteczności dotychczas przekazanej pomocy należy szukać w problemach zdrowotnych osób bezrobotnych, które ujawniały się w trakcie i po uzyskaniu wsparcia, ale również w braku zgodności**

oferowanej pracy z oczekiwaniami osób bezrobotnych, co jest szczególnie widoczne w przypadku pośrednictwa.

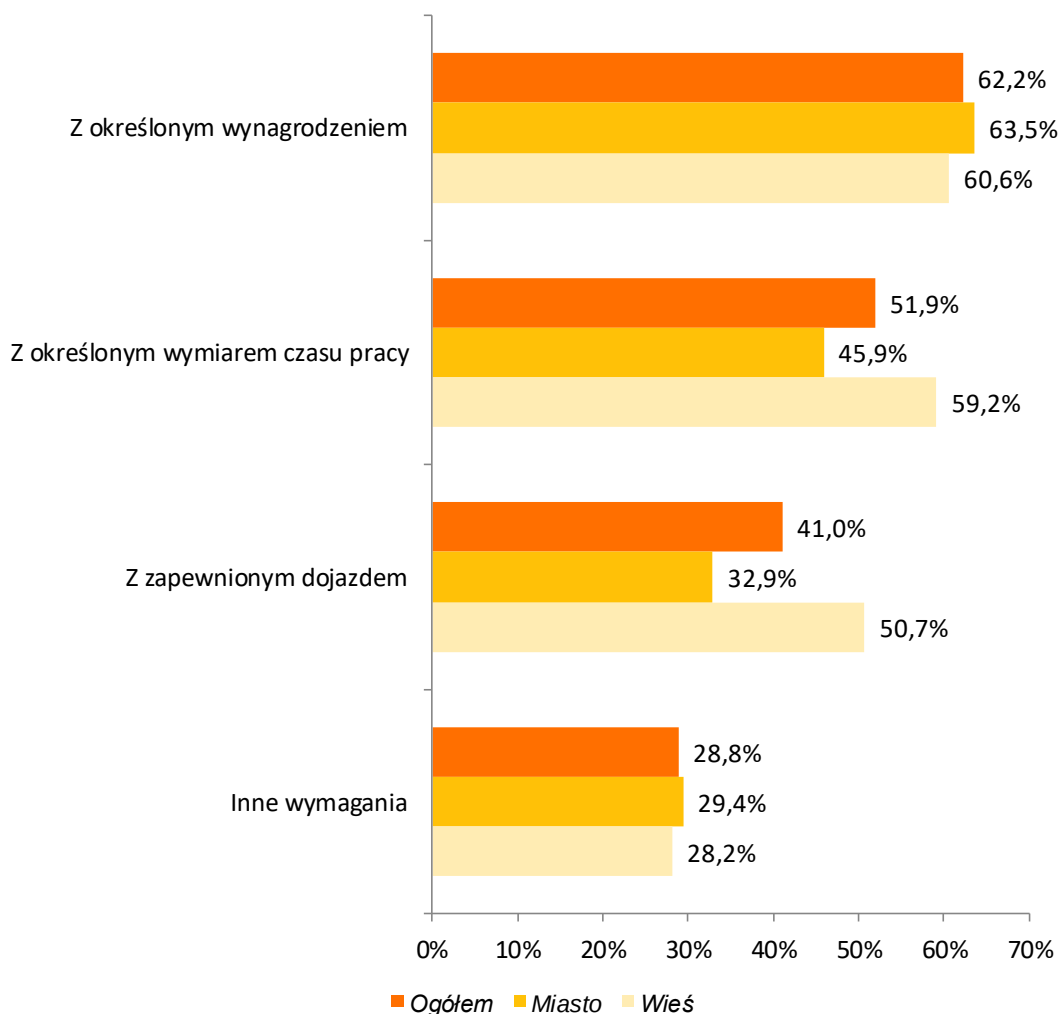
Potrzeby i oczekiwania bezrobotnych w zakresie aktywizacji zawodowej oraz przeciwwskazania do wykonywania pracy na danym stanowisku

Wobec niezgodności proponowanej pracy z oczekiwaniami bezrobotnych podjęto próbę zdiagnozowania tych oczekiwań w trakcie badania ilościowego. Wyniki badania potwierdzają, że bezrobotni mają sprecyzowane oczekiwania względem pracy. **62,2% z nich posiada oczekiwania w zakresie wynagrodzenia, 51,9% ma określone wymogi względem czasu pracy, a 41,0% oczekuje dodatkowo, że do pracy będzie miało zapewniony dojazd.** Dwa ostatnie wymogi wyraźnie częściej dotyczą osób zamieszkałych na wsiach, co potwierdził wynik testu Chi-kwadrat. Należy uszczegółowić, że średnie oczekiwane wynagrodzenie netto wynosi:

- W grupie osób do 40 roku życia: 3 540 PLN
- W grupie osób w wieku 41-50 lat: 2 514 PLN
- W grupie osób w wieku powyżej 50 roku życia: 2 633 PLN

Oczekiwany wymiar czasu to zdecydowanie najczęściej cały etat (61 wskazań), rzadziej $\frac{1}{2}$ etatu (16 wskazań), $\frac{1}{4}$ etatu (2 wskazania) i $\frac{3}{4}$ etatu (2 wskazania). Z kolei osoby, które wskazywały inne wymagania, miały na myśli najczęściej: ogólną niechęć do podjęcia jakiejkolwiek pracy, głównie ze względu na stan zdrowia lub zbliżającą się emeryturę (15 wskazań), chęć podjęcia wyłącznie lekkiej fizycznej pracy (7 wskazań), chęć uruchomienia własnej firmy (6 wskazań) oraz chęć pracy w posiadanym, określonym zawodzie (4 wskazania).

Wykres 24. Najważniejsze obszary oczekiwań bezrobotnych względem pracy a miejsce zamieszkania N=156

Bezrobotnych zapytano również wprost, czy gdyby zaproponowano im pracę spełniającą ich oczekiwania, byliby w stanie podjąć ją w ciągu najbliższych dwóch tygodni. Na tak postawione pytanie twierdząco odpowiedziało wyłącznie 63,5% badanych. Pogłębiona analiza potwierdziła również, że na niechęć pozostałych wpływ mają głównie:

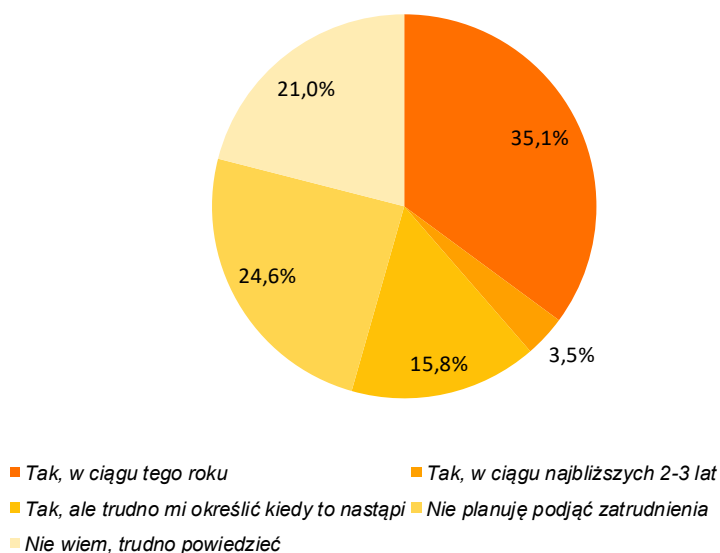
- Zły stan zdrowia – 37 osób;
- Oczekiwanie na emeryturę/świadczenie przedemerytalne – 7 osób;
- Opieka sprawowana nad osobą zależną w rodzinie – 6 osób;
- Wiek, który zdaniem respondentów nie umożliwia pracy – 6 osób;
- Oczekiwania na inną, zaproponowaną gdzie indziej pracę – 5 osób;
- Posiadanie pracy w „szarej strefie” – 4 osoby.

Powyżej wskazano, że 63,5% badanych jest zdolnych do niemal natychmiastowego podjęcia pracy. Liczba zdolnych do pracy może ulec zwiększeniu, jeśli przyjąć dłuższą perspektywę osiągnięcia gotowości do za-

trudnienia. Spośród osób aktualnie nie gotowych do pracy, w perspektywie jednego roku gotowość powinno uzyskać 35,1%, a w perspektywie dwóch lat dodatkowo 3,5%. Ponadto, 15,8% badanych z tej grupy zakłada podjęcie pracy, ale nie potrafi w tej chwili określić kiedy będą na to gotowi. Pracą kategorycznie nie jest zainteresowanych 24,6% badanych, którzy aktualnie nie wykazują gotowości do pracy. Na podstawie odpowiedzi respondentów badaną grupą podzielono na trzy segmenty:

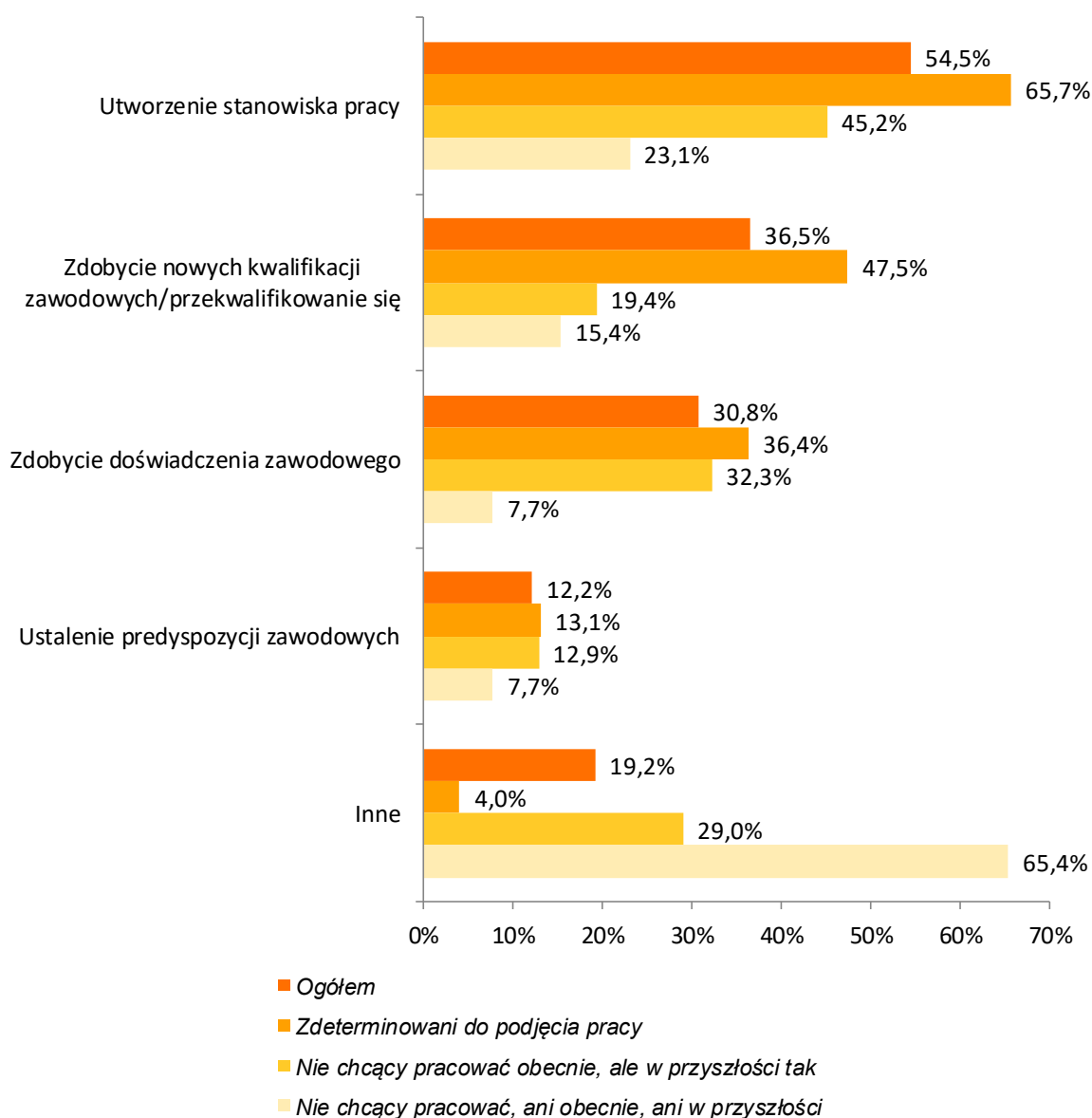
- Zdeterminowanych do pracy (gotowi podjąć pracę w ciągu 2 tygodni) – 63,4% ogółu badanych;
- Niechęć do pracy obecnie, ale w przyszłości tak – 19,9% ogółu badanych;
- Niechęć do pracy, ani obecnie, ani w przyszłości – 16,7% ogółu badanych.

Wykres 25. Perspektywa gotowości do pracy osób aktualnie wykazujących brak zainteresowania pracą $N=57$

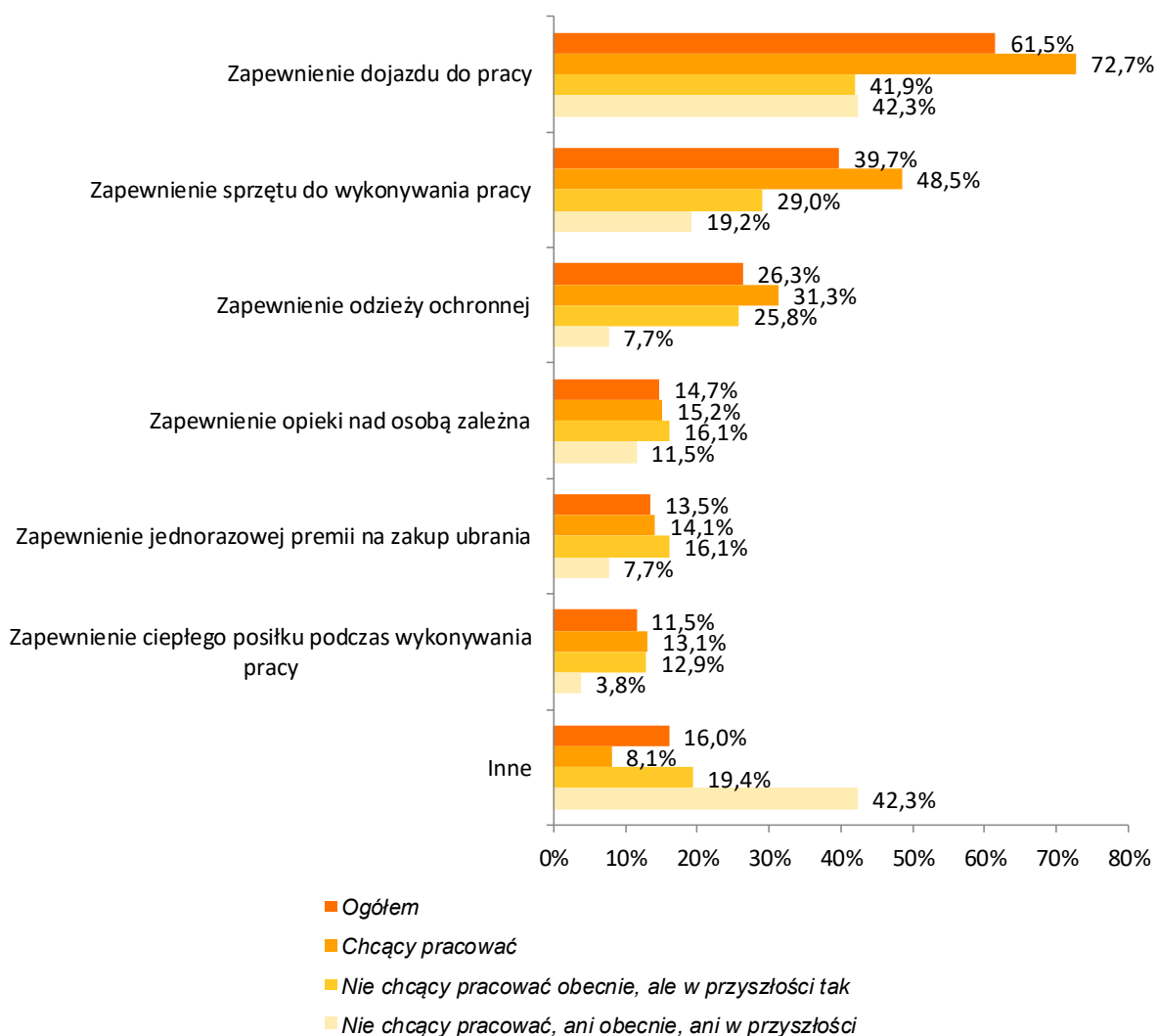
Bezrobotni w trakcie badania wskazali również swoje oczekiwania względem pomocy Powiatowego Urzędu Pracy. 54,5% badanych oczekuje pomocy w utworzeniu stanowiska pracy, 36,5% w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych/przekwalifikowaniu, a 30,8% w zdobyciu doświadczenia zawodowego. Istotny jest fakt, że niektórzy spośród bezrobotnych niezainteresowanych pracą oczekują jednocześnie pomocy Powiatowego Urzędu Pracy. Respondenci, którzy wskazywali odpowiedź „inne”, najczęściej wyjaśniali, że nie oczekują żadnej pomocy ze strony PUP (22 wskazania).

Wykres 26. Obszary, w których bezrobotni oczekują pomocy Powiatowego Urzędu Pracy N=156

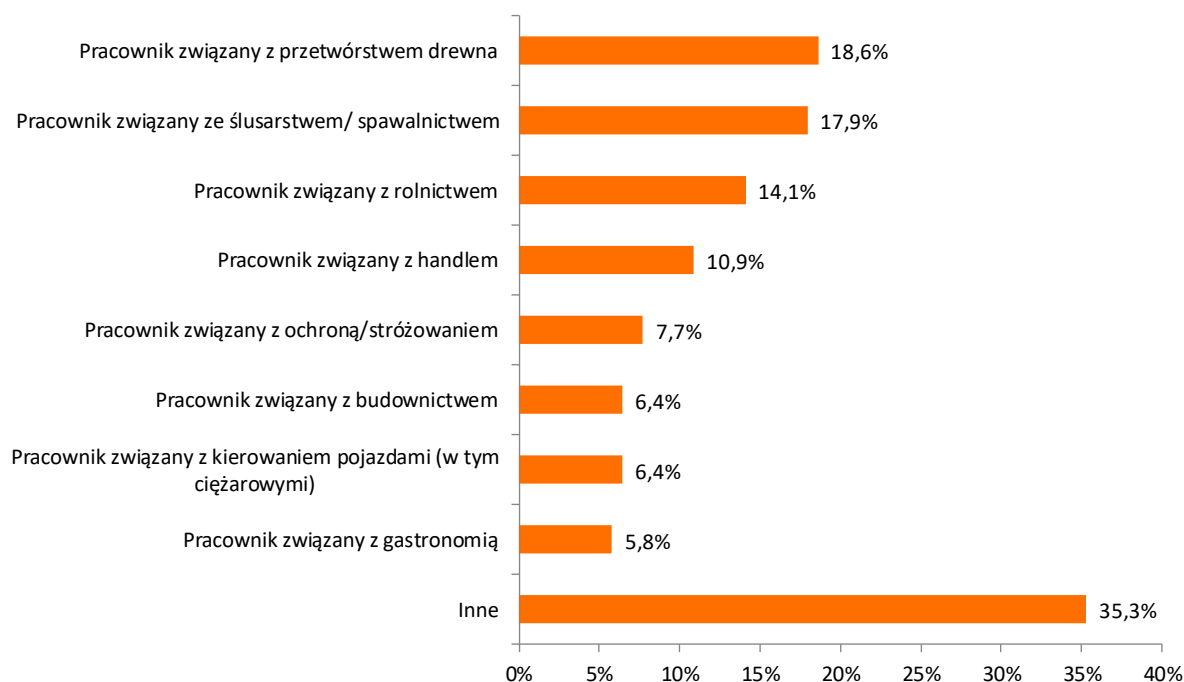
Powiatowy Urząd Pracy w ramach programu specjalnego może zapewnić bezrobotnym specyficzny rodzaj pomocy wspierający zatrudnienie, np. gwarantując dojazd do pracy lub zapewniając opiekę nad osobą zależną. **Zdecydowanie największa grupa bezrobotnych oczekiwałaby zapewnienia dojazdu do pracy (61,5%).** Należy również zwrócić uwagę, że **39,7% badanych oczekuje zapewnienia sprzętu do wykonywania pracy, a 26,3% zapewnienia odzieży ochronnej.** Badani, którzy wskazywali odpowiedź „inne”, po raz kolejny najczęściej potwierdzali, że nie oczekują pomocy Powiatowego Urzędu Pracy.

Wykres 27. Specyficzne elementy pomocy oczekiwane przez bezrobotnych N=156

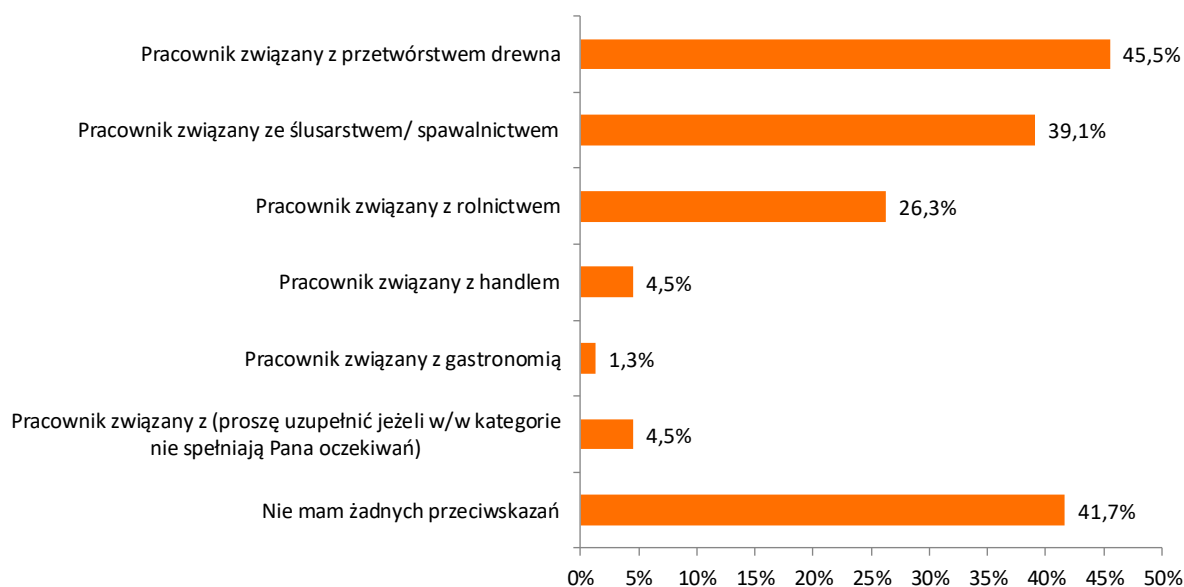
Na podstawie wyników analizy danych zastanych wytypowano kilka branż, w których Powiatowy Urząd Pracy mógłby pomóc bezrobotnym w przygotowaniu do pracy i zdobyciu zatrudnienia. Branże te poddano również osądowi osób bezrobotnych, pytając czy zatrudnienie w ich obrębie byłoby dla nich atrakcyjne. Bezrobotni najczęściej wskazywali przetwórstwo drewna (18,6% zainteresowanych pracą), ślusarstwo/spawalnictwo (17,9%), rolnictwo (14,1%) oraz handel (10,9%).

Wykres 28. Branże, w których bezrobotni chcieliby podjąć pracę dzięki pomocy PUP N=156

Trzy najczęściej oczekiwane branże wymienione powyżej (przetwórstwo drewna, ślusarstwo/spawalnictwo, rolnictwo) są równocześnie obszarami, w których największa liczba bezrobotnych posiada przeciwwskazania do pracy, co potwierdza kolejny wykres. Przeciwwskazania zdecydowanie najczęściej związane były ze stanem zdrowia (94,2% przypadków występowania przeciwwskazań).

Wykres 29. Branże, w których bezrobotni posiadają przeciwwskazania do pracy N=156

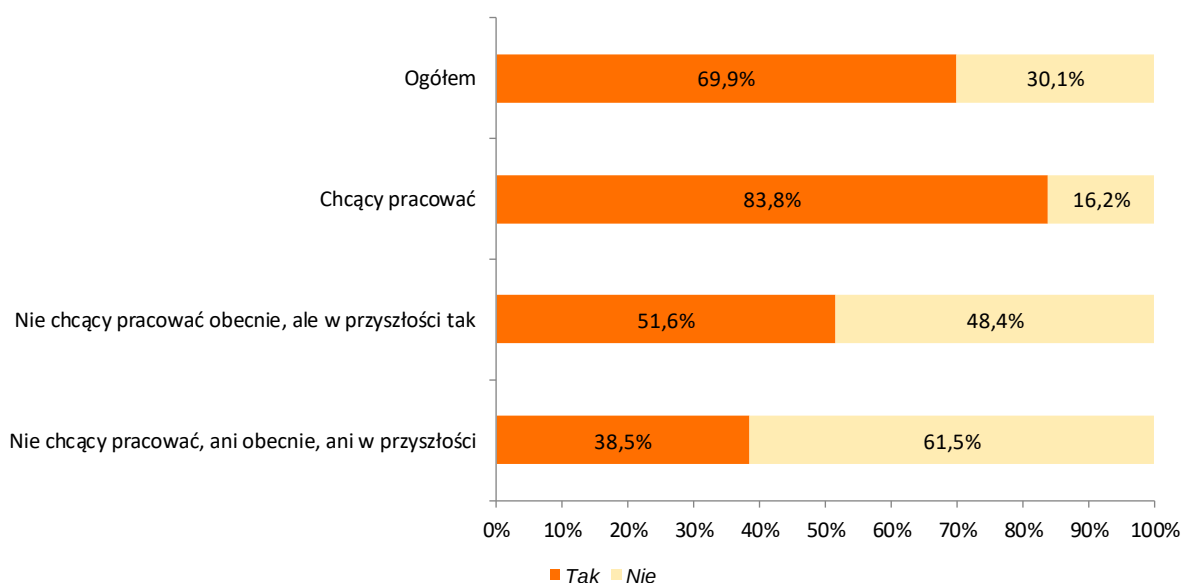
Obliczono zatem efektywne zainteresowanie pomocą. Jeśli od bezrobotnych pragnących podjąć pracę w wybranych branżach odejmiemy osoby posiadające przeciwwskazania do pracy w nich, hierarchia zainteresowania przedstawia się następująco – jest to szacowany efektywny odsetek bezrobotnych mężczyzn

z III profilu jakiemu można pomóc koncentrując program specjalny na wybranych branżach (odliczono również osoby niezainteresowane programem specjalnym):

- Ślusarstwo/spawalnictwo – 14,1% ogółu;
- Przetwórstwo drewna – 12,2% ogółu;
- Rolnictwo – 11,5% ogółu;
- Handel – 9,0% ogółu.

W końcowej fazie wywiadu bezrobotnym przedstawiono założenia programu specjalnego, w ramach którego pomoc dostosowana zostanie do oczekiwań osób bezrobotnych i pracodawców, kończąc się zatrudnieniem w lokalnych firmach. **Wyniki badania wskazują na wysokie potencjalne zainteresowanie, sięgające blisko 70,0% w przypadku ogółu badanych.** Jest ono tym większe, im wyższy jest zmierzony w badaniu poziom zaktywizowania bezrobotnych. Respondenci niezainteresowani udziałem w programie, argumentowali swoją rezygnację przede wszystkim: złym stanem zdrowia (13 wskazań), poszukiwaniem pracy na własną rękę (7 wskazań), wiekiem i oczekiwaniem na emeryturę (7 wskazań) oraz niezainteresowaniem pracą w lokalnych firmach (5 wskazań).

Wykres 30. Zainteresowanie udziałem w programie specjalnym wśród bezrobotnych $N=156$

Kondycja lokalnych przedsiębiorstw i zapotrzebowanie na pracowników

Badanie pracodawców przeprowadzono na próbie 75 podmiotów gospodarczych zatrudniających pracowników. Z badania wyłączono firmy jednoosobowe, tj. niezatrudniające pracowników poza właścicielem. Analiza danych zastanych pozwoliła na wyodrębnienie pięciu branż, włączonych do badania ilościowego:

- Przetwórstwo drewna;
- Ślusarstwo/spawalnictwo;
- Rolnictwo;
- Handel hurtowy i detaliczny;
- Gastronomia.

W ramach każdej z wymienionych wyżej branż przebadano 15 podmiotów gospodarczych mających swoją siedzibę na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego. W badaniu uczestniczyły podmioty różnej wielkości. 62,7% spośród nich stanowiły mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające nie więcej niż 9 osób. Odsetek mikroprzedsiębiorstw był zdecydowanie najwyższy wśród firm związanych z rolnictwem (86,7%) i gastronomią (93,3%). 28,0% wszystkich badanych stanowiły firmy małe, zatrudniające od 10 do 49 osób. Pozostali respondenci (9,3%) reprezentowali firmy średnie, w których zatrudnienie wynosi obecnie od 50 do 249 pracowników.

W ciągu najbliższych 12 miesięcy 97,4% wszystkich badanych pracodawców wyklucza realizację zwolnień grupowych, w tym 90,7% badanych wyklucza takie zwolnienia zdecydowanie. Zwolnienia grupowe są niemal pewne wyłącznie w jednym z badanych przedsiębiorstw (branża gastronomiczna), w kolejnym natomiast pracodawca nie potrafił zająć jednoznacznego stanowiska w sprawie ewentualnych przyszłych zwolnień grupowych (branża handlowa). Pracodawca, który wskazał realizację zwolnień grupowych potwierdził, że zagrożeni zwolnieniem są recepcjoniści i konserwatorzy budynków (firma prowadzi również działalność noclegową).

Kondycję badanych firm można oceniać pozytywnie również ze względu na deklarowane inwestycje, które przełożą się na stworzenie nowych miejsc pracy. W ciągu najbliższych 12 miesięcy realizację takich inwestycji zakłada 48,0% badanych, w tym 25,3% pracodawców jest do ich realizacji nastawionych definitywnie. Skłonność do inwestowania jest najwyższa wśród pracodawców zajmujących się przetwórstwem drewna (60,0% deklarujących inwestycje) oraz ślusarstwem i spawalnictwem (60% deklarujących inwestycje). W wyniku inwestycji przedsiębiorstwa z tych branż poszukiwać będą przede wszystkim:

Branża przetwórstwa drewna

- Drwali/pilarzy drzew (3 pracodawców);
- Robotników przemysłowych i rzemieślników (2 pracodawców);
- Tartaczników (2 pracodawców);

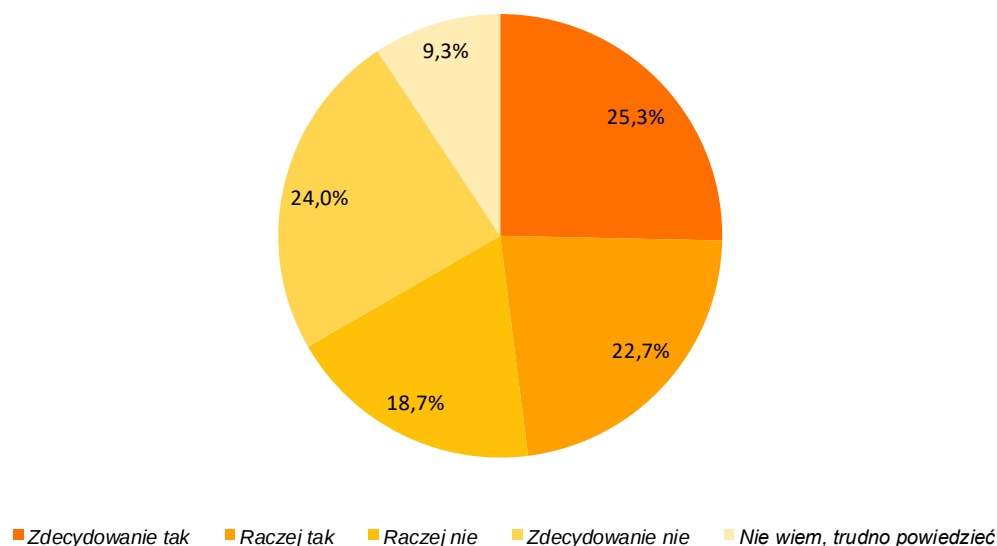
- Operatorów i monterów maszyn i urządzeń (1 pracodawca);
- Pozostałych pracowników wykonujących prace proste (1 pracodawca);
- Kierowców/operatorów wózków jezdniowych (1 pracodawca);
- Wozaków/zrywkarzy (1 pracodawca);
- Pomocniczych robotników w przemyśle przetwórczym (1 pracodawca).

Branża związana ze ślusarstwem i spawalnictwem

- Spawaczy - ogólnie (7 pracodawców);
- Spawaczy metodą MIG (6 pracodawców);
- Ślusarzy (6 pracodawców);
- Spawaczy metodą TIG (5 pracodawców);
- Spawaczy ręcznych gazowych (4 pracodawców);
- Operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie (2 pracodawców);
- Robotników przemysłowych i rzemieślników (1 pracodawca);
- Spawaczy ręcznym łukiem elektrycznym (1 pracodawca);
- Programistów (1 pracodawca).

Należy zauważyć także, że najniższa skala zainteresowania inwestycjami dotyczy podmiotów rolniczych (33,3% deklarujących inwestycje).

Wykres 31. Plany pracodawców w zakresie inwestycji tworzących nowe miejsca pracy $N=75$

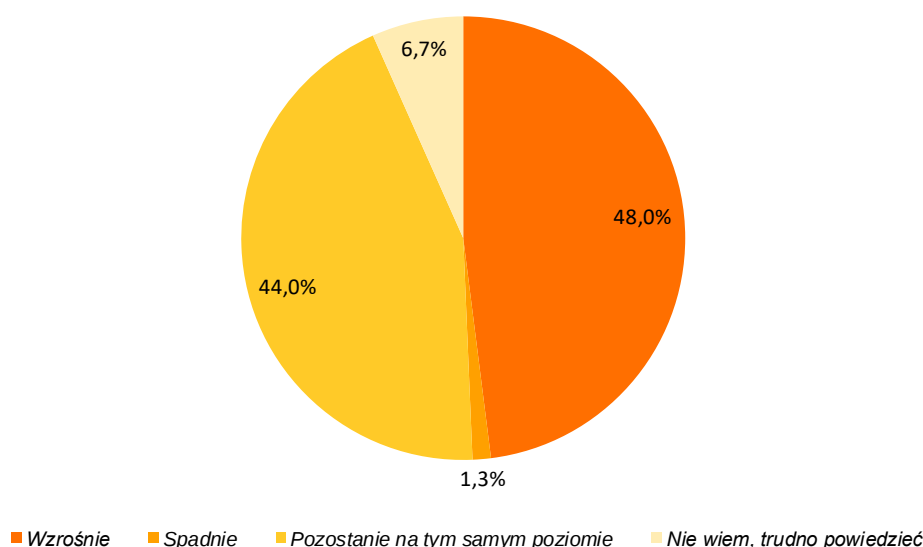
W trakcie badania zidentyfikowano ostatecznie, że w 48,0% podmiotów uczestniczących w badaniu w najbliższych 12 miesiącach obserwowany będzie wzrost zatrudnienia netto, co oznacza tworzenie nowych etatów, a nie tylko uzupełnienia kadr związane z odejściem dotychczasowych pracowników. Dodatkowo, 44,0% badanych zakłada, że zatrudnienie w kolejnych 12 miesiącach pozostanie na identycznym poziomie jak do tej pory. Jest to zdecydowanie optymistyczna prognoza dla lokalnego rynku pracy.

Wyniki rozpatrzono również w podziale branżowym. W każdej z branż wzrost zatrudnienia prognozuje minimum 40,0% pracodawców:

- Handel hurtowy i detaliczny – 60% pracodawców;
- Gastronomia – 53,3% pracodawców;
- Przetwórstwo drewna – 46,7% pracodawców;
- Ślusarstwo/spawalnictwo – 40,0% pracodawców;
- Rolnictwo – 40,0% pracodawców.

Analiza odpowiedzi na dwa powyższe pytania wskazuje na istotną prawidłowość. W branżach związanych z przetwórstwem drewna oraz ślusarstwem/spawalnictwem zatrudnienie wynikać będzie najczęściej z aktywności inwestycyjnej firm, ale nie we wszystkich przypadkach aktywność inwestycyjna przełoży się na wzrost zatrudnienia netto, często będzie to wyłącznie zastąpienie pracowników, którzy odeszli. Można zatem wnioskować, że inwestycje związane będą ze specjalizacją firm lub próbą pewnego przemodelowania dotychczasowego profilu działalności. Z kolei podmioty handlowe i gastronomiczne mimo niższej aktywności inwestycyjnej, będą generowały największy wzrost zatrudnienia netto niż inne branże.

Wykres 32. Prognoza stanu zatrudnienia na kolejne 12 miesięcy w badanych firmach $N=75$

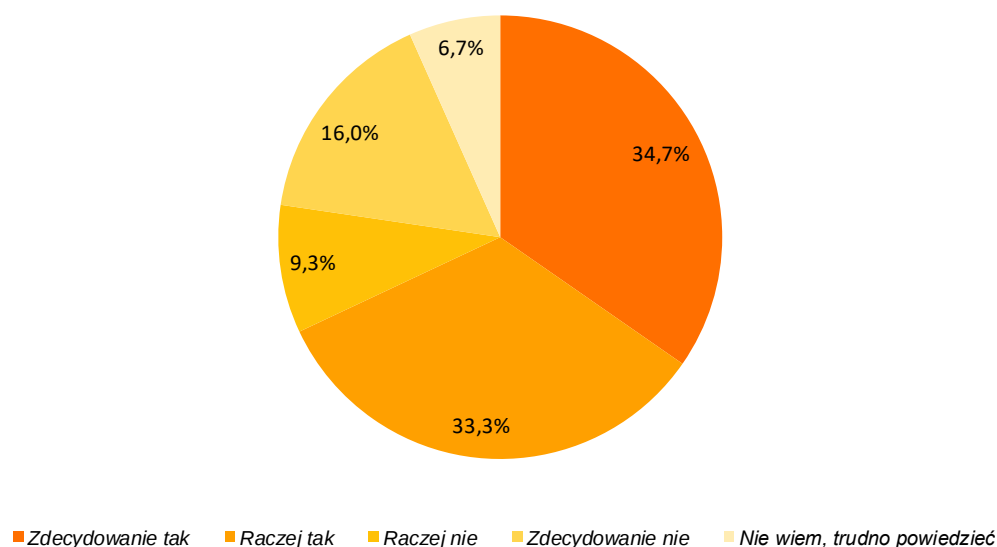

Wobec zidentyfikowanych planów zatrudnieniowych istotne stało się ustalenie, czy badani pracodawcy podczas poszukiwania nowych pracowników zakładają współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy. **Wyniki badania nie pozostawiają wątpliwości, że Powiatowy Urząd Pracy jest dla lokalnych pracodawców kluczowym kooperantem, jeśli chodzi o zaspokojenie popytu na pracę. 68,0% badanych pracodawców zakłada współpracę z PUP podczas poszukiwania pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy, w tym 34,7% pracodawców zdecydowanie będzie taką współpracą zainteresowanych.** Zainteresowanie odnotowane w poszczególnych branżach wyniosło:

- 86,7% - branża handlowa;

- 73,3% - przetwórstwo drewna;
- 73,3% - ślusarstwo/spawalnictwo;
- 66,7% - gastronomia;
- 40,0% rolnictwo.

Wykres 33. Zainteresowanie współpracą z PUP podczas poszukiwania nowych pracowników $N=75$

Pracodawcy oczekujący wsparcia Powiatowego Urzędu Pracy wskazali poszukiwane zawody/stanowiska oraz oszacowali liczbę potrzebnych pracowników. Ogółem prognozuje się, że największe zapotrzebowanie odnotowane zostanie w przypadku: ogrodników (50-100 osób), spawaczy (32 osoby), stolarzy galanterii drzewnej (20 osób), ślusarzy (16 osób), pracowników wykonujących prace proste w przetwórstwie drewna (12 osób), tartaczników (12 osób) oraz sprzedawców ze znajomością języków obcych (10 osób). Szczegółowe zestawienie w podziale branżowym znajduje się poniżej. **Należy zaznaczyć, że w przypadku zdecydowanej większości wymienionych zawodów pracodawcy mają aktualnie duże problemy z pozyskaniem odpowiedniego pracownika.**

Tabela 14. Zawody/stanowiska, w przypadku których pracodawcy zakładają współpracę z PUP celem ich obsadzenia $N=51$

Branża	Zawód/stanowisko	Prognozowane zapotrzebowanie	Aktualna trudność w pozyskaniu pracownika
Przetwórstwo drewna	Pracownik produkcyjny wykonujący prace proste	12	Tak
	Tartacznik	12	Tak
	Stolarz	2	Tak
	Stolarz budowlany	1	Tak
	Drwal/pilarz drzew	1	Tak
	Kierowca operator wózków jezdniowych	1	Tak
	Spawacz (różne metody)	32	Tak

Branża	Zawód/stanowisko	Prognozowane zapotrzebowanie	Aktualna trudność w pozyskaniu pracownika
Ślusarstwo/spawalnictwo	Ślusarz	16	Tak
	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2	Tak
Rolnictwo	Ogrodnik	50-100 (1 pracodawca)	Tak
	Rolnik	7	Tak
	Robotnik wykonujący prace proste polowe	6	Tak
	Operator ciągnika rolniczego/kombajnista	1	Tak
	Pracownik sezonowy	1	Tak
	Stolarz galanterii drzewnej ¹	20	Tak
Handel hurtowy i detaliczny	Sprzedawca ze znajomością j. obcych	10	Tak
	Sprzedawca w branży spożywczej	6	Tak
	Sprzedawca	6	Nie
	Sprzedawca w branży przemysłowej	3	Tak
	Kasjer handlowy	3	Tak
	Stolarz meblowy ²	2	Tak
	Instalator urządzeń wodno-kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania	1	Tak
	Kierowca samochodu dostawczego	1	Tak
	Magazynier	1	Tak
	Kucharz	7	Tak
Gastronomia	Kelner	5	Tak
	Konserwator budynków ³	2	Tak
	Kosmetyczka ⁴	2	Nie
	Recepcjonistka ⁵	1	Nie
	Pracownik usług sprzątania	1	Tak
	Pomoc kuchenna	1	Tak
	Sprzedawca w branży spożywczej	1	Tak
	Piekarz	1	Tak
	Barman	1	Tak

Głównym problemem utrudniającym badanym pracodawcom pozyskanie odpowiednich pracowników jest brak chętnych do pracy (67,4% pracodawców deklarujących problemy z zatrudnieniem wskazało taką przyczynę). Mniejsze znaczenie mają braki w uprawnieniach, kwalifikacjach i kompetencjach pracowników (39,5%), brak doświadczenia zawodowego (30,2%) oraz zbyt wysokie oczekiwania płacowe

¹ Pracodawca jako główny przedmiot działalności podawał handel galanterią drzewną, jednak prowadzi również własną działalność produkcyjną w tym zakresie.

² Pracodawca jako główny przedmiot działalności podawał handel (sklep meblowy), jednak wskazuje zapotrzebowanie na stolarzy.

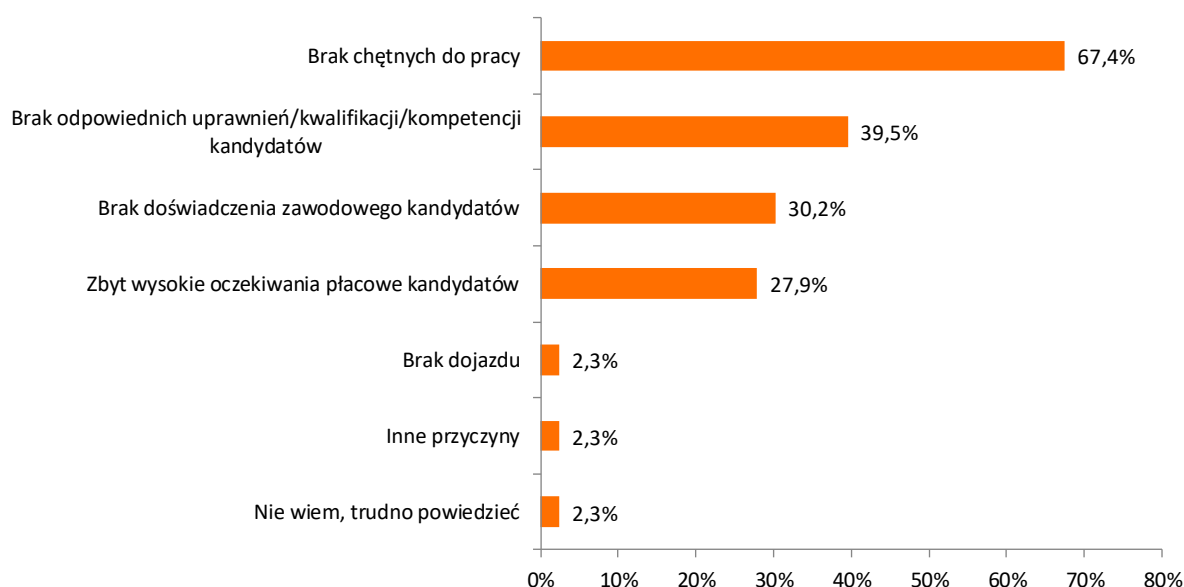
³ Pracodawca jako główny przedmiot działalności podawał gastronomię, jednak prowadzi również działalność związaną z noclegami.

⁴ Pracodawca jako główny przedmiot działalności podawał gastronomię, jednak prowadzi również działalność związaną z organizacją imprez plenerowych/festynów.

⁵ Pracodawca jako główny przedmiot działalności podawał gastronomię, jednak prowadzi również działalność związaną z organizacją imprez plenerowych/festynów.

kandydatów (27,9%). Wyniki badania jednoznacznie wskazują na fakt, że lokalni pracodawcy przy aktualnie oferowanych płacach odczuwają duże trudności z pozyskaniem odpowiednich kadr. Należy również zauważyć, że wyniki analizowane w podziale branżowym wykazują kilka prawidłowości. **Brak chętnych do pracy jest najbardziej widoczny w przetwórstwie drewna i gastronomii. W gastronomii obserwowane są również wysokie oczekiwania płacowe kandydatów. Z kolei brak odpowiednich uprawnień, kwalifikacji i kompetencji jest główną przyczyną problemów z pozyskaniem pracowników w branży związanej ze ślusarstwem i spawalnictwem.** W pozostałych branżach wyniki zbliżone są do odpowiedzi ogółu pracodawców.

Wykres 34. Przyczyny problemów z pozyskaniem pracowników $N=43$

Skala zainteresowania uczestnictwem pracodawców w planowanym programie specjalnym

W trakcie badania poinformowano pracodawców, że Powiatowy Urząd Pracy przygotowuje się do uruchomienia programu specjalnego dla osób bezrobotnych, mającego na celu kompleksowe przygotowanie ich do pracy w wybranej branży, na wybranych stanowiskach. Pracodawcy dowiedzieli się, że pomoc oferowana w ramach programu dostosowana zostanie do oczekiwań osób bezrobotnych i pracodawców, a docelowo zakończyć ma się uzyskaniem zatrudnienia w lokalnych firmach. **Wyniki badania wskazują, że skala zainteresowania pracodawców uczestnictwem w programie specjalnym jest wysoka. Po zapoznaniu pracodawców z podstawowymi założeniami programu 70,7% z nich wyraziło zainteresowanie włączeniem się w program, z czego 26,7% pracodawców było zdecydowanie zainteresowanych.** Brak zainteresowania dotyczył wyłącznie 22,7% badanych. Pracodawcy z tej grupy nie są zainteresowani współpracą w ramach programu specjalnego przede wszystkim ze względu na brak zapotrzebowania na nowych pracowników (11 pracodawców).

Skalę zainteresowania w poszczególnych branżach ustalono dzięki wykorzystaniu techniki różnic netto. Zgodnie z nią odpowiedzi respondentów rejestrowane są na pięciostopniowych skalach zgodności z danym stwierdzeniem. Następnie od procentowego wskaźnika odpowiedzi przypadającego na dwie pierwsze cyfry skali (zainteresowanie) odejmowany jest procentowy wskaźnik odpowiedzi przypadający na dwie ostatnie cyfry skali (brak zainteresowania), w ten sposób otrzymuje się syntetyczny wskaźnik mieszczący się zawsze w przedziale od -100 do 100, gdzie im wyższa wartość wskaźnika tym zainteresowanie większe. Zainteresowanie w poszczególnych branżach ustalono na:

- Ślusarstwo/spawalnictwo: 80 punktów;
- Handel: 80 punktów;
- Przetwórstwo drewna: 67 punktów;
- Gastronomia: 20 punktów;
- Rolnictwo: -7 punktów.

Wyniki badania nie pozostawiają wątpliwości, że zainteresowanie uczestnictwem generują głównie trzy branże: ślusarstwo/spawalnictwo, handel oraz przetwórstwo drewna. Wobec wysokiego zainteresowania podmiotów z tych branż, do nich w pierwszej kolejności powinna być kierowana oferta współpracy.

Pracodawcy z trzech wyżej wymienionych branż wskazali profile pracowników, którzy mogliby uzyskać zatrudnienie w ich firmach, jeśli w ramach programu specjalnego zostaliby przygotowani do pracy. Wskazania w dużej mierze pokrywają się z odpowiedziami dotyczącymi zapotrzebowania na pracowników, które pojawiły się we wcześniejszej części opracowania.

Branża przetwórstwa drewna (zawody + dobrze widziane kwalifikacje):

- Stolarz (obsługa maszyn stolarskich, obsługa wózków widłowych),

- Robotnik przemysłowy/rzemieślnik (obsługa maszyn stolarskich, obsługa traka, obsługa piły łańcuskowej, obsługa wózków widłowych),
- Drwal/pilarz drzew (obsługa pilarek spalinowych, prawo jazdy kat. B, obsługa wózków widłowych, obsługa żurawia transportu bliskiego, obsługa ciągnika, kurs pilarza),
- Stolarz budowlany (kurs stolarza, prawo jazdy kat. B),
- Robotnik przygotowujący drewno (obsługa wózków widłowych, obsługa traka),
- Tartacznik (obsługa maszyn do obróbki drewna, obsługa wózków widłowych),
- Monter wyrobów z drewna (obsługa maszyn stolarskich, obsługa wózków widłowych),
- Wozak zrywkarz (obsługa żurawia transportu bliskiego, obsługa ciągnika, kurs pilarza).

Ślusarstwo/spawalnictwo (zawody + dobrze widziane kwalifikacje):

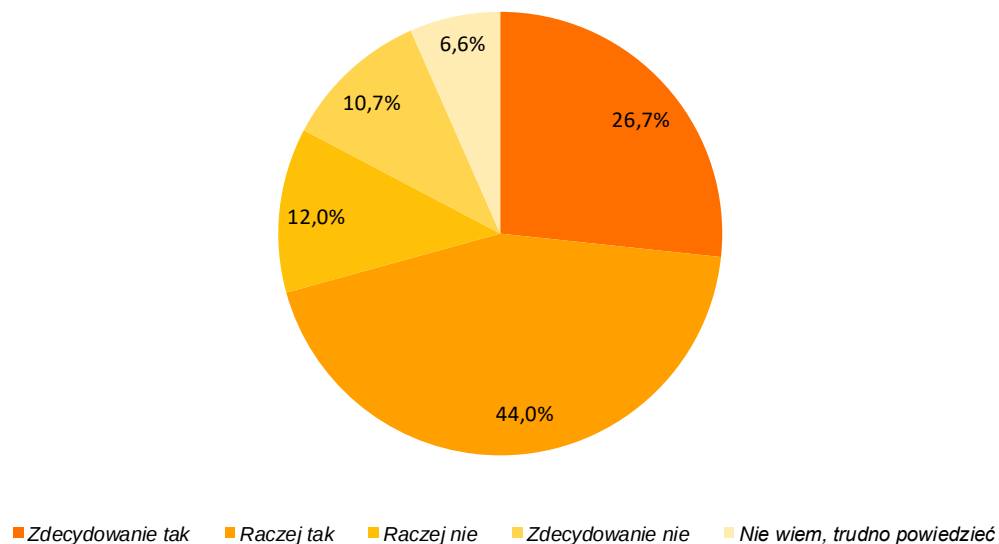
- Spawacz (kurs spawacza, obsługa wózków widłowych, obsługa obrabiarek CNC, prawo jazdy kat. B, C, C+E, D, znajomość j. niemieckiego, obsługa pakietu MS Office, obsługa plotera, znajomość rysunku technicznego, obsługa suwnicy),
- Ślusarz (kurs ślusarza, znajomość rysunku technicznego, obsługa suwnicy, prawo jazdy kat. B, C, obsługa wózków widłowych),
- Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym,
- Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali (znajomość rysunku technicznego, obsługa suwnicy, prawo jazdy kat. B, obsługa wózków widłowych),
- Monter konstrukcji stalowych (prawo jazdy kat. B),
- Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych oraz centralnego ogrzewania (instalatorstwo elektryczne i elektroenergetyczne, prawo jazdy kat. B, uprawnienia do pracy na wysokościach).

Handel hurtowy i detaliczny (zawody + dobrze widziane kwalifikacje):

- Sprzedawca (obsługa kasy fiskalnej, obsługa wózków widłowych, znajomość języka angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, obsługa komputera, kompetencje miękkie w zakresie obsługi klienta),
- Sprzedawca w branży spożywczej (obsługa kasy fiskalnej, obsługa komputera, prawo jazdy kat. B, kompetencje miękkie w zakresie obsługi klienta),
- Sprzedawca w branży przemysłowej (kompetencje miękkie w zakresie obsługi klienta, prawo jazdy kat. B, obsługa kasy fiskalnej),
- Kasjer handlowy (obsługa kasy fiskalnej, obsługa komputera, kompetencje miękkie w zakresie obsługi klienta, prawo jazdy kat. B),
- Magazynier (obsługa komputera, prawo jazdy kat. B),
- Kierowca samochodu dostawczego (kompetencje miękkie w zakresie obsługi klienta, prawo jazdy kat. B),
- Piekarz (czeladnik, kurs doszkalający, prawo jazdy kat. B),
- Stolarz meblowy/stolarz galanterii drzewnej (umiejętność obróbki mebli i drewna, znajomość rysunku technicznego, prawo jazdy kat. B, obsługa komputera, znajomość j. obcego),

- Mechanik pojazdów samochodowych,
- Kierowca operator wózków jezdniowych (obsługa wózków widłowych),
- Spawacz (kurs spawacza),
- Ślusarz (kurs ślusarza),
- Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych (kurs spawania gazowego, prawo jazdy kat. B).

Wykres 35. Skala zainteresowania pracodawców uczestnictwem w programie specjalnym $N=75$

Podsumowanie

Wyniki badania pozwoliły na wyodrębnienie jednorodnej grupy osób bezrobotnych szczególnie predestynowanych do udziału w programie specjalnym. Analiza danych zastanych przeprowadzona jako wstępny etap pomiaru wykazała, że program specjalny powinien zostać opracowany dla bezrobotnych mężczyzn przypisanych do III profilu pomocy. Uzasadnia to przede wszystkim charakter zapotrzebowania na pracowników – przeważająca część ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców jest adresowana do mężczyzn, co związane jest przede wszystkim z charakterem wykonywanej pracy. Potwierdzają to przede wszystkim wyniki badań wtórnych. Na ich podstawie wyselekcjonowano pracodawców z pięciu branż, które następnie objęto szczegółowym badaniem ilościowym (ślusarstwo/spawalnictwo, przetwórstwo drewna, handel hurtowy i detaliczny, gastronomia, rolnictwo). Wybrane branże na podstawie analizy danych zastanych uznano za wyróżniające się największym potencjałem zatrudnieniowym na lokalnym rynku pracy.

Wyniki badania zrealizowanego wśród pracodawców są optymistyczne dla projektowanego programu specjalnego i potwierdzają poprawność analizy danych zastanych. Lokalne firmy z wybranych branż są w dobrej kondycji, nie przewidują zwolnień i jednocześnie planują inwestycje związane z powstawaniem nowych miejsc pracy. Zdecydowana większość pracodawców deklaruje również chęć współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy. Kooperacja ta miałaby być nastawiona na pozyskanie pracowników, w zawodach dla których szczególnie trudno odszukać jest odpowiednich kandydatów, głównie ze względu na brak osób chętnych do podjęcia pracy.

Po zapoznaniu pracodawców ze wstępnymi założeniami programu, około 70,0% z nich wyraziło zainteresowanie włączeniem się w jego realizację, jeśli oczywiście pomogłoby to zaspokoić popyt na pracowników. Spośród pięciu branż wyselekcjonowanych na potrzeby badania ilościowego, zdecydowanie największe zainteresowanie zidentyfikowano w branżach powiązanych ze ślusarstwem/spawalnictwem, handlem hurtowym i detalicznym oraz przetwórstwem drewna. Pracodawcy z tych branż szczegółowo określili swoje oczekiwania względem zawodów i stanowisk, które mogłyby zostać obsadzone przez bezrobotnych odpowiednio przygotowanych do pracy.

Kolejnym etapem badania była diagnoza potrzeb i oczekiwań osób bezrobotnych. Objęto nią wyłącznie mężczyzn przypisanych do III profilu pomocy, a więc grupę wyodrębnioną na podstawie przeprowadzonej wcześniej analizy danych zastanych. Wyniki analiz potwierdzają mobilność zawodową badanych, stąd dla dużej części z nich przystosowanie się do pracy w nowym zawodzie nie powinno stanowić istotnej przeszkody aktywizacyjnej. Główną przeszkodą w powrocie na rynek pracy jest natomiast zły stan zdrowia oraz wiek. Duża część mężczyzn przypisanych do III profilu pomocy narzeka na dolegliwości będące przeciwwskazaniem do podjęcia pracy. Zdeterminowanie do jej podjęcia jest silnie związane z wiekiem badanych. Młodsze osoby (do 50 roku życia) zdecydowanie częściej wykazują chęć podjęcia legalnej pracy zarobkowej, przy wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy. Osoby zdeterminowane do podjęcia pracy oczekują pomocy m.in. w zakresie utworzenia stanowiska pracy, przekwalifikowania się, ale także w zakresie zapewnienia dojazdu i sprzętu do wykonywania pracy.

Niezmiernie istotny jest fakt, że jeśli badanym bezrobotnym pozostawić wybór branży, w której podjęliby pracę, największy odsetek mężczyzn wybrałby pracę związaną z przetwórstwem drewna i ślusarstwem/spawalnictwem, a więc w branżach, w których niezależnie od badania bezrobotnych, zidentyfikowano największe zainteresowanie pracodawców związane z włączeniem się w program specjalny. Wyniki badania pozwalają szacować, że koncentrując program specjalny na przygotowaniu do pracy związanej ze ślusarstwem/spawalnictwem i przetwórstwem drewna, pomoc będzie można od 17% do 29% populacji mężczyzn przypisanych do III profilu pomocy. Skoncentrowanie programu specjalnego na innych branżach nie gwarantuje takiej skali pomocy. W trakcie badania zgromadzono dane umożliwiające kontakt z osobami zainteresowanymi udziałem w programie, jest to jednak wyłącznie część populacji. Przy ewentualnym doborze kolejnych bezrobotnych należy propozycje kierować przede wszystkim do mężczyzn z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym, bezrobotnych z wykształceniem i kwalifikacjami pokrewnymi wybranym branżom oraz mężczyzn przebywających w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy zwykle od co najmniej 6 miesięcy.

Spis wykresów i tabel

Wykres 1. Liczba ludności powiatu w latach 2010-2015	8
Wykres 2. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na przestrzeni ostatnich 6 lat w powiecie strzelecko-drezdeneckim	9
Wykres 3. Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym i niemobilnym w powiecie na koniec 2015 roku	10
Wykres 4. Pracujący w powiecie strzelecko-drezdeneckim wg grup sekcji PKD w końcu 2015 roku	11
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych działających w powiecie	12
Wykres 6. Liczba bezrobotnych w powiecie w latach 2011-2016	17
Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiecie na koniec 2011-2016 roku	18
Wykres 8. Bezrobotni mieszkańcy powiatu w zależności od miejsca zamieszkania	18
Wykres 9. Liczba bezrobotnych ogółem i w podziale na 3 profile pomocy wg stanu z końca 2016 roku	20
Wykres 10. Liczba bezrobotnych ogółem i w podziale na 3 profile pomocy wg stanu z końca 2016 roku	21
Wykres 11. Bezrobotni z III profilem pomocy ze względu na wykształcenie wg stanu z końca 2016 roku	22
Wykres 12. Bezrobotni z III profilem pomocy ze względu na wiek wg stanu z końca 2016 roku	23
Wykres 13. Bezrobotni z III profilem pomocy ze względu na staż pracy wg stanu z końca 2016 roku	24
Wykres 14. Bezrobotni III profilu ze względu na czas pozostawania bez zatrudnienia wg stanu z końca 2016 roku	24
Wykres 15. Wiek badanych bezrobotnych N=156	31
Wykres 16. Wykształcenie badanych bezrobotnych N=156	32
Wykres 17. Czas pozostawania bez pracy licząc od dnia ostatniej rejestracji w PUP a wiek N=156	33
Wykres 18. Staż pracy a chęć jej ponownego podjęcia N=156	34
Wykres 19. Chęć podniesienia/uzupełnienia kwalifikacji a chęć podjęcia pracy N=156	35
Wykres 20. Przeshkody utrudniające bezrobotnym zdobywanie nowych kwalifikacji/umiejętności zawodowych a wiek N=156	36
Wykres 21. Status na rynku pracy przed rejestracją w PUP a wiek N=156	37
Wykres 22. Powody utraty ostatniego zatrudnienia a wiek N=156	37
Wykres 23. Formy wsparcia, z których dotychczas korzystali badani bezrobotni N=156	38
Wykres 24. Najważniejsze obszary oczekiwań bezrobotnych względem pracy a miejsce zamieszkania N=156	41
Wykres 25. Perspektywa gotowości do pracy osób aktualnie wykazujących brak zainteresowania pracą N=57	42
Wykres 26. Obszary, w których bezrobotni oczekują pomocy Powiatowego Urzędu Pracy N=156	43
Wykres 27. Specyficzne elementy pomocy oczekiwane przez bezrobotnych N=156	44
Wykres 28. Branże, w których bezrobotni chcieliby podjąć pracę dzięki pomocy PUP N=156	45
Wykres 29. Branże, w których bezrobotni posiadają przeciwskazania do pracy N=156	45
Wykres 30. Zainteresowanie udziałem w programie specjalnym wśród bezrobotnych N=156	46
Wykres 31. Plany pracodawców w zakresie inwestycji tworzących nowe miejsca pracy N=75	48
Wykres 32. Prognoza stanu zatrudnienia na kolejne 12 miesięcy w badanych firmach N=75	49

Wykres 33. Zainteresowanie współpracą z PUP podczas poszukiwania nowych pracowników N=75	50
Wykres 34. Przyczyny problemów z pozyskaniem pracowników N=43	52
Wykres 35. Skala zainteresowania pracodawców uczestnictwem w programie specjalnym N=75	55
Tabela 1. Liczba ludności powiatu w ostatnich sześciu lat w poszczególnych gminach	8
Tabela 2. Saldo migracji wewnętrznych dla powiatu w latach 2010-2015	9
Tabela 3. Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym i nie mobilnym w kraju, województwie i powiecie	10
Tabela 4. Pracujący w powiecie strzelecko-drezdeneckim w końcu 2015 roku wg grup sekcji PKD w porównaniu do innych lokalizacji	11
Tabela 5. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według klas wielkości	13
Tabela 6. Podział podmiotów gospodarczych w powiecie według sekcji PKD	13
Tabela 7. Podział podmiotów gospodarczych działających w sekcji C w powiatach i województwie lubuskim	14
Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcji A w powiatach i województwie lubuskim	15
Tabela 9. Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcji G w powiatach i województwie lubuskim	16
Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcji I w powiatach i województwie lubuskim	16
Tabela 11. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie w końcu 2016 roku	19
Tabela 12. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej w 2016 roku	25
Tabela 13. Barometr zawodów deficytowych w 2017 roku	27
Tabela 14. Zawody/stanowiska, w przypadku których pracodawcy zakładają współpracę z PUP celem ich obsadzenia N=51	50